

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

П Р О Е К Т Р І Ш Е Н Н Я

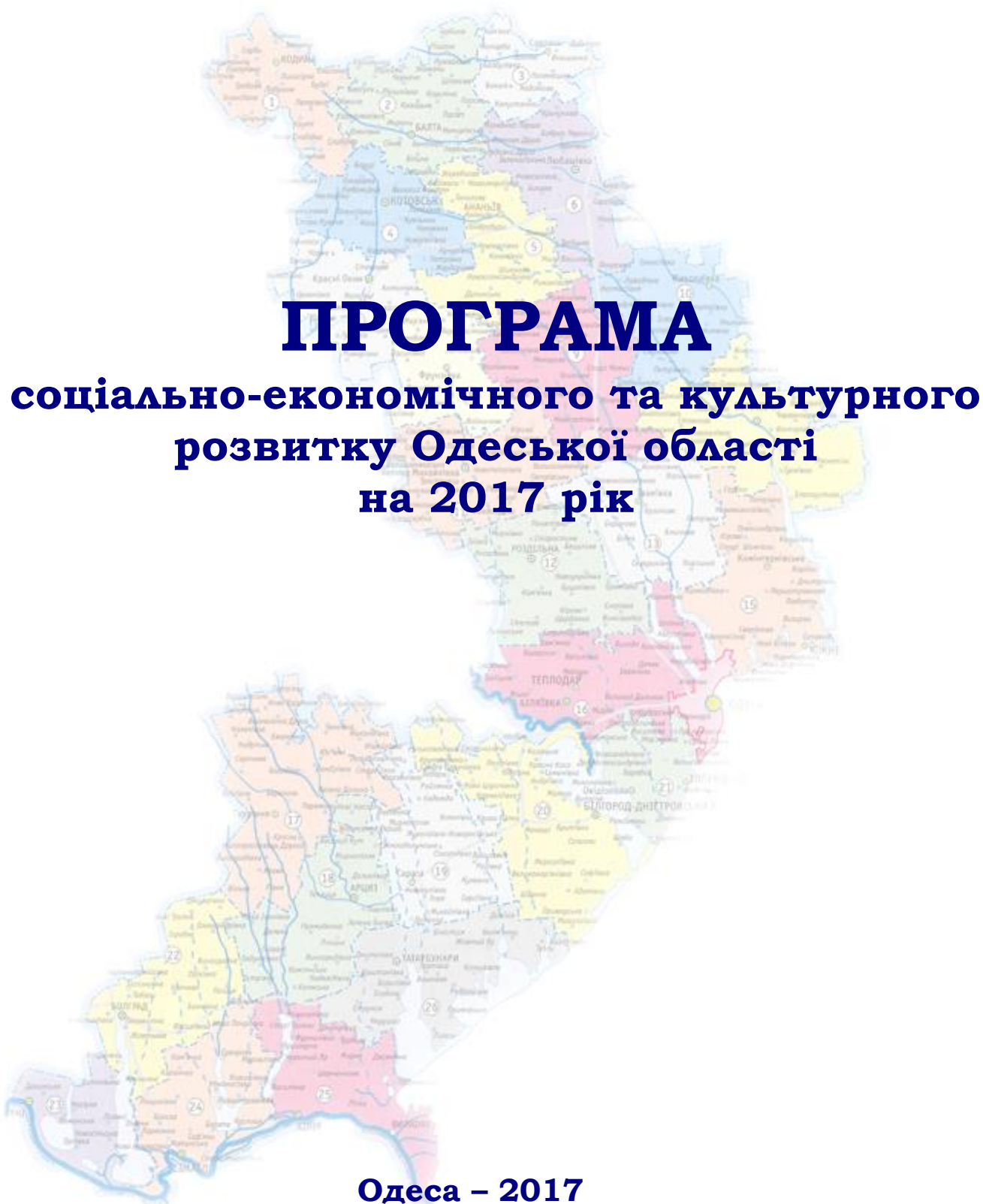
Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2017 рік

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», розглянувши внесений обласною державною адміністрацією проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2017 рік, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2017 рік (далі – Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації забезпечити виконання завдань і пріоритетних напрямків розвитку області у 2017 році.
3. Постійним комісіям обласної ради розглядати на своїх засіданнях питання про хід виконання Програми та за результатами розгляду вносити відповідні пропозиції.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії обласної ради.

*Проект рішення підготовлено
Департаментом економічної політики
та стратегічного планування Одеської
облдержадміністрації та внесено на розгляд
головою облдержадміністрації*

Одеса – 2017

ЗМІСТ

Вступ	4
I. Тенденції соціально-економічного розвитку Одеської області у 2016 році	5
1.1. Податково-бюджетна діяльність	5
1.2. Промисловість.....	8
1.3. Транспорт та зв'язок	10
1.4. Сільське господарство.....	13
1.5. Внутрішня торгівля. Споживчий ринок	14
1.6. Будівництво	17
1.7. Інвестиції.....	18
1.8. Зовнішня торгівля.....	22
1.9. Підприємництво	24
1.10. Демографічна ситуація.....	25
1.11. Ринок праці та доходи населення.....	26
1.12. Охорона здоров'я.....	27
1.13. Освіта	28
II. Пріоритетні напрями розвитку регіону на 2017 рік.....	30
2.1. Створення сприятливих умов для забезпечення економічного зростання	30
2.1.1. Податково-бюджетна діяльність	30
2.1.2. Деретуляція і розвиток підприємництва	31
2.1.3. Інвестиційна діяльність	32
2.1.4. Розвиток внутрішньої торгівлі, сфери послуг. Цінова політика....	34
2.1.5. Розвиток зовнішньої торгівлі товарами і послугами	35
2.1.6. Енергозбереження та енергоефективність	36
2.1.7. Земельні відносини.....	38
2.2. Розвиток реального сектора економіки.....	40
2.2.1. Транспорт та транспортна інфраструктура	40
2.2.2. Промисловість та модернізація промислових потужностей	43
2.2.3. Агропромисловий комплекс та підвищення його конкурентоспроможності	44
2.2.4. Будівництво, реконструкція	45

2.2.5. Розвиток житлово-комунального господарства	47
2.2.6. Туристична та курортно-рекреаційна галузі	48
2.3. Підвищення соціальних стандартів, гуманітарний розвиток та безпека життєдіяльності людини	49
2.3.1. Демографічний розвиток та ринок праці.....	49
2.3.2. Грошові доходи населення та заробітна плата.....	51
2.3.3. Соціальний захист	51
2.3.4. Пенсійне забезпечення.....	53
2.3.5. Охорона здоров'я	54
2.3.6. Підвищення якості та конкурентоспроможності освіти	56
2.3.7. Культура та охорона культурної спадщини	58
2.3.8. Фізична культура та спорт.....	60
2.3.9. Підтримка сімей, дітей та молоді	61
2.3.10. Розвиток громадянського суспільства	64
2.3.11. Охорона навколишнього природного середовища	65
2.3.12. Техногенна безпека	67
2.3.13. Забезпечення законності та правопорядку	68
2.4. Регіональний розвиток.....	70
2.4.1. Розвиток самодостатніх та спроможних територіальних громад ..	70
III. Прогнозні показники та перелік регіональних програм на 2017 рік	72
3.1. Основні прогностичні показники економічного та соціального розвитку Одеської області на 2017 рік	72
3.2. Регіональні програми, реалізація яких здійснюватиметься у 2017 році	73

Вступ

Проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2017 рік (далі – Програма) розроблено обласною державною адміністрацією відповідно до вимог статті 17 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» на базі ключових положень Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015, та постанови Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26-VIII «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України».

Головною метою Програми є ефективне використання економічного потенціалу області, наявних та залучених в регіон ресурсів, у тому числі фінансових, поліпшення рівня життя населення за тісної взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних громад, бізнесу і громадськості.

Досягнення за підсумками 2017 року 103,0% індексу ВРП (валовий регіональний продукт), який є узагальнюючим показником економічного і соціального розвитку регіону, свідчатиме про позитивну динаміку і значні обсяги структурних зрушень в економіці регіону.

Законодавчою та методологічною основою розроблення проекту Програми є постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету», постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.2016 № 399 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2017 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2018 і 2019 роки», постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року».

З метою дотримання планомірного процесу реалізації довгострокових стратегічних пріоритетів розвитку області Програма враховує цілі та завдання актуалізованої Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2015 №32-VII.

Виконання завдань Програми здійснюється відповідно до Плану заходів із реалізації у 2016-2017 роках Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 20.10.2016 №227-VII.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку області у 2016 році, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку області на 2017 рік.

Також, сформовано прогнозні показники соціально-економічного розвитку області на 2017 рік з урахуванням прогнозних макроекономічних показників, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 01 липня 2016 року №399 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2017

рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2018-2019 роки».

Фінансове забезпечення Програми закладено в обласному та місцевих бюджетах на 2017 рік з урахуванням основних заходів, передбачених у відповідних обласних програмах, за фінансової підтримки з державного бюджету та інвестиційних ресурсів.

Програма розроблена Департаментом економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації на підставі матеріалів, наданих структурними підрозділами обласної державної адміністрації, територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади та з урахуванням пропозицій науковців і громадськості.

І ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2016 РОЦІ

Питома вага валового регіонального продукту в загальному обсязі валового внутрішнього продукту по країні становить **4,7%**.

За підсумками 2015 року *індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту* Одеської області становив **92,2%** (по Україні - 90,1%).

Основні макроекономічні показники соціально-економічного розвитку Одеської області

Показники	Січень-грудень 2016 року, %	
	<i>Область</i>	<i>Україна</i>
Обсяги вантажних перевезень	101,0	103,8
<i>залізничний транспорт</i>	105,5	98,3
<i>автомобільний транспорт</i>	81,6	112,7
Промислове виробництво	109,2	102,4
С/г виробництво	111,4	106,1
<i>у с/г підприємствах</i>	123,4	109,8
<i>у господарствах населення</i>	98,1	101,5
Оборот роздрібної торгівлі	106,3	104,0
Експорт товарів	87,9	95,4
Імпорт товарів	126,4	104,6
Обсяги введеного в експлуатацію житла	91,2	84,8
Індекс будівельної продукції	133,8	113,1

1.1. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За 2016 рік до зведеного бюджету області надійшло **40 526,7** млн.грн., виконання плану 103,2 %, додатково отримано 1 269,1 млн.грн., темп росту до минулого року склав 120,2% або на 6 807,4 млн.грн., у тому числі:

➤ до державного бюджету надійшло **30 132,0** млн.грн., виконання плану 100,6 %, додатково отримано 175,7 млн.грн., темп росту 112,5% або на 3 353,1 млн.грн.;

➤ до місцевих бюджетів надійшло **10 394,7 млн.грн.**, виконання плану 111,8 %, додатково отримано 1 093,4 млн.грн., темп росту 149,8% або на 3 454,2 млн.грн., у т. ч:

загальний фонд – 9 235,4 млн.грн., виконання 109,1% або +767,6 млн.грн.;

спеціальний фонд – 1 159,3 млн.грн., виконання 139,1% або +325,8 млн.грн.

Одними з основних бюджетоутворюючих податків місцевих бюджетів є податок на доходи фізичних осіб, який складає 45,3% місцевих бюджетів та плата за землю – 16,7%, які за 2016 рік склали:

- **ПДФО – 4 704,5 млн. грн.**, виконання плану 106,8%, додатково отримано 300,0 млн.грн., темп росту 148,6% або на 1 539,2 млн.грн.;

- **плати за землю – 1 732,1 млн.грн.**, виконання плану 109,9%, додатково отримано 156,2 млн.грн., темп росту 181,0% або на 775,2 млн.грн.

Також, у 2016 році особлива увага приділялась податкам та зборам, які були запроваджені з 2015 року – податку на нерухоме майно, акцизного податку з роздрібною торгівлі підакцизними товарами, податку на прибуток підприємств приватного сектору, транспортного податку, за рахунок цих податків місцеві бюджети отримали:

- акцизного податку від торгівлі підакцизними товарами – **803,4 млн.грн.**, виконання 114,0 %, додатково до плану отримано 98,4 млн.грн., темп росту 155,4 % або на 286,4 млн.грн.;

- податку на прибуток підприємств приватного сектору – **233,1 млн.грн.**, виконання 132,0 %, до плану додатково отримано 56,5 млн.грн. темп росту 202,5% або на 118,0 млн.грн.;

- податку на нерухомість – **160,5 млн.грн.**, виконання плану на 108,5 % додатково отримано 12,6 млн.грн. темп росту 249,0% або на 96,1 млн.грн.

До **обласного бюджету** за 2016 рік надійшло **1 497,3 млн.грн.**, виконання плану 97,7%, до плану недоотримано 36,0 млн.грн. Забезпечено темп росту надходжень до 2015 року 133,1% або на 372,3 млн.грн.

По основним бюджетоутворюючим податкам та зборам до обласного бюджету надійшло:

ПДФО – 940,9 млн. грн., виконання плану 91,6%, недоотримано 86,1млн.грн., темп росту 148,6% або на 307,8 млн.грн.;

податок на прибуток підприємств приватного сектору – **233,1 млн.грн.**, виконання 132,0%, до плану додатково отримано 56,5 млн.грн. темп росту 202,5% або на 118,0 млн.грн.

Видатки місцевих бюджетів по області за 2016 рік складають **19 582,9 млн.грн.** (план – 20 922,1 млн.грн., виконання 93,6%):

- **загальний фонд – 14 995,2 млн.грн.** (план – 15 543,7 млн.грн., виконання 96,5%);

- **спеціальний фонд – 4 387,8 млн.грн.** (план – 5 378,49 млн.грн., виконання 85,3%).

Направлено **на захищені видатки 12 838,9 млн.грн.** або 65,6%, у тому числі: на заробітну плату – 6 417,2 млн.грн. (план – 6 532,2 млн.грн., або 98,2%);

енергоносії – 879,8 млн.грн. (план – 955,3 млн.грн., або 92,1%); медикаменти та харчування – 1004,1 млн.грн. (план – 992,7 млн.грн., або 101,1% плану).

Видатки на утримування освіти та охорони здоров'я передані з місцевих бюджетів на фінансування за рахунок субвенцій за 2016 рік склали:

медична субвенція – **2 647,9 млн.грн.**;

освітня субвенція – **2 727,0 млн.грн.**

Видатки по обласному бюджету з урахуванням трансфертів – 3 154,0 млн.грн. (план – 3 539,7 млн.грн., виконання 89,1%), в т.ч.:

загальний фонд – 2 255,3 млн.грн. (план – 2 318,1 млн.грн., виконання 97,3%);

спеціальний фонд – 898,7 млн.грн. (план – 1 221,6 млн.грн., виконання 73,6 %).

Направлено **на захищені видатки 1 682,0 млн.грн.** або 53,3%, у тому числі: на заробітну плату – 1 050,2 млн.грн. (план – 1 152,2 млн.грн., або 91,1%); енергоносії – 137,4 млн.грн. (план – 144,1 млн.грн., або 95,4%); медикаменти та харчування – 401,5 млн.грн. (план – 371,6 млн.грн., або 108,0%).

Внаслідок **проведення децентралізації у місцевих бюджетах з'явилися додаткові можливості на реалізацію проектів розвитку територій** через модернізацію об'єктів соціально–культурної сфери. На зазначені цілі у 2016 році на **капіталізовані видатки** направлено **3 029,6 млн.грн.** з них по галузям:

- ремонт доріг та дорожнє господарство – **913,0 млн.грн.**;
- освіта – **326,2 млн.грн.**;
- охорона здоров'я – **263,4 млн.грн.**;
- культура – **88,7 млн.грн.**;
- фізкультура – **46,1 млн.грн.**;
- соціальний захист – **58,3 млн.грн.**;
- водозабезпечення селищних населених пунктів – **215,6 млн.грн.**;
- житлово-комунальне господарство – **709,6 млн.грн.**;
- інші об'єкти – **408,7 млн.грн.**

Закріплення за місцевими бюджетами області стабільних джерел доходів дозволило отримати в розпорядження міст обласного значення значний фінансовий ресурс.

За рахунок цього містами обласного значення проводились роботи:

м. Одеса (капремонт будівлі дитячого садка № 55 за адресою: м.Одеса, вул. Базарна,4 – 15,8 млн.грн., капремонт будівлі дитячого саду-ясел № 28, розташованого за адресою: м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва,14/1 – 12,5 млн.грн., реконструкція будівель міського дитячого оздоровчо-спортивного комплексу "Вікторія", розташованого за адресою: м. Одеса, вул. Дача Ковалевського, 93 – 17,4 млн.грн., капремонт будівлі ЗОШ № 62 за адресою: м. Одеса, просп. Шевченка,10 – 18,9 млн.грн., реконструкція будівель та споруд з інженерними мережами КУ «Міська клінічна лікарня № 10» за адресою: м. Одеса, вул. Маршала Малиновського,61-А – 13,9 млн.грн., капремонт будівлі КУ "Центр медико-санітарної допомоги № 7", яка знаходиться за адресою: м. Одеса,вул. Отамана Чепіги,54 – 16,2 млн.грн.);

м. Чорноморськ (реконструкція території гімназії №1 в м. Чорноморськ, по вул. Шевченко на 660 учнів – 9,4 млн.грн., будівництво малосімейного гуртожитка для робітників закладів освіти – 23,7 млн.грн.);

м. Южний (капремонт житлового фонду – 8,6 млн. грн., капремонт поліклініки КЗ «Юженська міська лікарня» - 4,2 млн. грн.).

Щодо прогнозних показників на 2017 рік: прогноз надходжень на 2017 рік до **зведеного бюджету** (без власних надходжень бюджетних установ) складає **41 745,8 млн.грн.**, у тому числі:

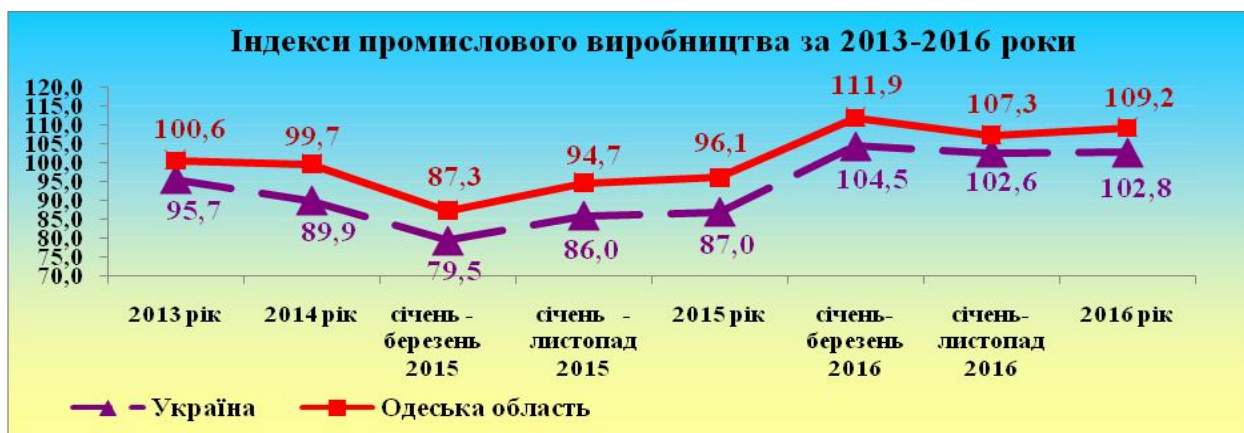
- до **державного бюджету** - **31 574,9 млн.грн.**;
- до **місцевих бюджетів** - **10 170,9 млн.грн.**, з них:
  - **загальний фонд** – **9 889,0 млн.грн.**,
  - **спеціальний фонд** – **281,9 млн.грн.**

Основні види податків та зборів місцевих бюджетів затверджені на 2017 рік:

податок на доходи фізичних осіб – 5 254,0 млн.грн.,
плата за землю – 1 787,1 млн. грн.,
акцизний податок від торгівлі підакцизними товарами – 846,9 млн.грн.,
податок на прибуток підприємств приватного сектору – 213,6 млн.грн.

1.2. ПРОМИСЛОВІСТЬ

За січень-грудень 2016 року **обсяг промислового виробництва в області збільшився на 9,2%** порівняно з аналогічним періодом 2015 року.

Стабільність обсягів промислового виробництва у січні-грудні 2016 року забезпечувалась **за рахунок збільшення обсягів виробництва:**

- харчових продуктів, напоїв (+12,7%);
- у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів (+17,9%);
- у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (+28,2%);
- у машинобудуванні (+10,1%);
- у виробництві основних фармацевтичних продуктів і препаратів (+7,3%).

Водночас не досягнуто рівня 2015 року у таких сферах:

- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції (-22,7%) - зменшення виробництва аміаку, карбаміду та мінеральних добрив через призупинення виробничої діяльності на ПАТ «Одеський припортовий завод»;
- виробництво виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (-11,0%);
- у текстильному виробництві, виробництві одягу (-2,0%);
- з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (- 5,5%).

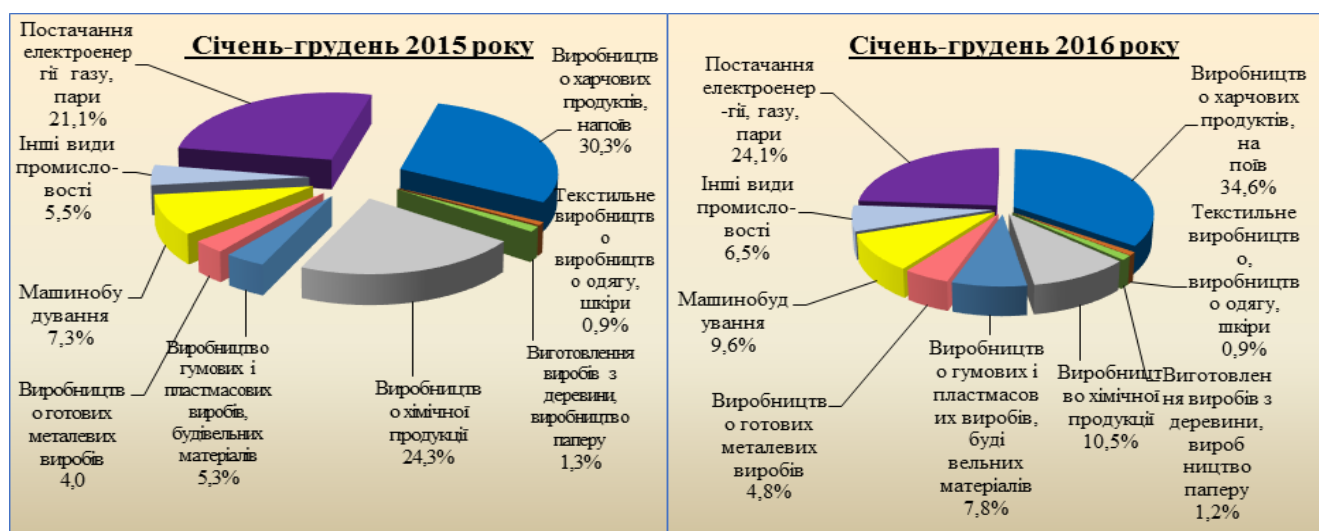
Промисловість Одеської області це:

- **2,6%** промислового виробництва – **11 місце в країні** за 2016 рік;
- **56,0 тис.** штатних працівників (за грудень 2016 року);
- **15,0%** всіх капітальних інвестицій (за січень-вересень 2016 року - **1370,4 млн.грн.**).

Заробітна плата штатних працівників у промисловості у грудні 2016 року становила **7710 грн.**(на 21,6% більше грудня 2015 року, на 38,2% більше листопада 2016 року), у тому числі у переробній промисловості – 6734 грн. (на 20,0% більше та на 24,1% більше відповідно). По області – 6535 грн.

За 2016 рік підприємствами промислового комплексу **реалізовано продукції (робіт, послуг) на суму 45256,5 млн. грн.** (2015 рік - 44437,8 млн. грн).

За структурою видів промислового виробництва більша частка припадає на підприємства переробної промисловості – 73,6%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 24,1%. У переробній промисловості найбільше продукції реалізується у виробництві харчових продуктів – 34,6%; хімічної продукції – 10,5%; машинобудуванні – 9,6%.

Протягом 2016 року у промисловості регіону **тривала реалізація низки інвестиційних проектів:** запроваджувались новітні технологічні процеси, модернізація, будівництво та введення в дію нових виробництв, зокрема:

- у травні 2016 року у Біляївському районі відбулось **відкриття нового сучасного заводу ТОВ «Пуратос Україна»** з виробництва маргарину та сухих

сумішей для хлібопечення. Завод оснащений новітнім обладнанням і технологіями. Інвестор - бельгійська компанія – "Puratos";

- у листопаді 2016 року після модернізації **відновлено роботу ПАТ «АДМ Іллічівськ»** з переробки олійних культур. Проведена модернізація (розширення виробничих ліній підготовки насіння, заміна установки для екстракції) дозволила заводу майже вдвічі збільшити потужності з переробки насіння соняшнику; надала можливість переробляти ріпак;

- **ПАТ «Одескабель» впроваджено виробництво установчих та обмотувальних проводів** для водопогружних електродвигунів;

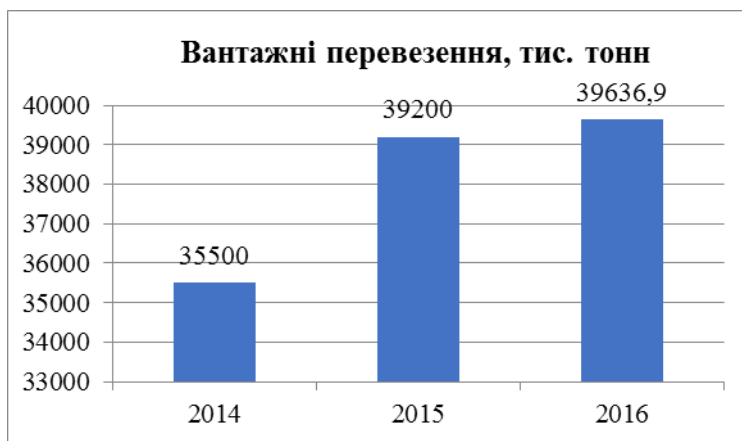
- **відновлено роботу Філії ПАТ «Судноплавна компанія «Укррічфлот» Вилківської ремонтно-експлуатаційної бази флоту;**

- **ОФ ПрАТ «ВО «Стальканат-Сітур» завод «Стальканат» запущено ділянку з виробництва сталевих арматурних пасм;** придбані та запущені три волочильні стани - додаткове виробництво проволочи до 350 тонн на місяць;

- **завершено будівництво III-ї черги лабораторно-виробничого комплексу ТДВ «ІнтерХім»** з виробництва лікарських форм та субстанцій; введено в експлуатацію комплекс з виробництва лікарських форм, мікробіологічну лабораторію.

1.3. ТРАНСПОРТ ТА ЗВ'ЯЗОК

У 2016 році підприємствами транспорту перевезено **39,6 млн. тонн вантажів**, що на **1,0 % більше**, ніж у 2015 році. Вантажооборот зменшився на 11,1% і становив 61,8 млрд.ткм.

Залізничним транспортом відправлено 31,4 млн.т. вантажів, що на **5,5% більше**, ніж у 2015 році. Відправлення нафти і нафтопродуктів збільшилося на **56,2%**, зерна і продуктів перемолу – на **39,0%**, чорних металів – на **20,8%**, брухту чорних металів – на **26,2%**, цементу – на **6,3%**. Відправлення коксу зменшилось на 67,7%, руди

залізної та марганцевої – на 26,6%, лісових вантажів – на 28,6%, кам'яного вугілля – на 16,0 %, хімічних і мінеральних добрив – на 8,8%, будівельні матеріали – на 2,5%.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у 2016 році перевезено **6,1 млн.т. вантажів**, що на **18,4% менше**, ніж у 2015 році, та **виконано вантажооборот в обсязі 1640,1 млн.т.**, який збільшився на **2,8%** порівняно з 2015 роком.

Водним транспортом у 2016 році перевезено **2,2 млн.т. вантажів**, що на **6,2% більше**, ніж у 2015 році. Закордонні перевезення вантажів водним транспортом збільшилися на **7,1%** від обсягів 2015 року.

У 2016 році *послугами пасажирського транспорту скористалися 332,7 млн. пасажирів*, виконано пасажирооборот в обсязі 12,4 млрд.пас.км, що відповідно на 4,1% менше та на 25,8% більше від обсягів 2015 року.

Відправлення пасажирів *залізничним транспортом* порівняно з січнем-груднем 2015 року *збільшилося на 1,2%*.

Послугами *автомобільного транспорту* (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) скористалися *135,66 млн. пасажирів*, що на *3,6% менше*, ніж у 2015 році. Перевезення пасажирів *водним транспортом збільшилося на 36,4%*.

Підприємствами зв'язку за січень-грудень 2016 року надано послуг зв'язку на суму *3,88 млрд. грн.*, у т.ч. обсяг реалізації послуг населенню склав 2,71 млрд. грн., що становило 69,8% загального обсягу. Найбільша частина доходів у структурі послуг зв'язку надійшла від мобільного зв'язку – 47,4%, інтернет-послуг – 31,1%, фіксованого телефонного зв'язку – 10,2%.

За фактичними даними ДП «Адміністрація морських портів України» в січні-грудні 2016 року *вантажопереробка в морських портах Одеської області* склала *87 млн. 634 тис. т*, що на *10,0% нижче* ніж за аналогічний період 2015 року.

Вантажопереробка *експортних вантажів* в морських портах області склала 66 млн. 240 тис. т (зниження на 8,0% до показника 2015 року), *імпортних* – 10 млн. 893 тис. т (зниження на 2,7% в порівнянні з 2015 роком).

Перевалка *транзитних вантажів* склала 8 млн. 993 тис. т (67,9% від показників 2015 року), *внутрішнє сполучення* - 1 млн. 508 тис. тонн.

Переробка контейнерів за звітний період у морських портах *Одеської області склала 579 102 TEU* (по Україні - 579 472 TEU).

За інформацією адміністрації *морського порту «Чорноморськ»* у період з січня по грудень 2016 року обсяг вантажообігу в цілому по акваторії склав 15 млн. 942 тис. т (92,2% від показників аналогічного періоду 2015 року). Найкращі результати за підсумками 2016 року досягнуто в переробці зерна - 6 млн. 107 тис. т (приріст 56,9% до показників за 2015 рік).

Обсяги переробки експортних вантажів у порівнянні з 2015 роком виросли на 18,4% та склали 12974,53 тис. т (в основному за рахунок експорту зерна).

За даними Одеської філії ДП «АМПУ», через причали *Одеського порту* в січні-грудні 2016 року перевалено 25250,85 тис. т вантажів, що становить 98,7% до результату аналогічного періоду 2015 року.

При цьому перевалка сухих сипучих вантажів склала 9616,51 тис. т (91,5%), наливних – 2616,61 тис. т (78,7%), тарно-штучних – 13014,7 тис. т (110,7%).

У номенклатурі суховантажів лєвова частка переробленого тоннажу припадає на три позиції: хлібні навалом – 8203,29 тис. т (95,2% до січня-грудня 2015 року), контейнери – 6709,92 тис. т (127,4%), чорні метали – 6109,63 тис. т. (96,1%).

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахованні - 480360 TEU, що становить 129% до результату аналогічного періоду 2015 року.

За січень - грудень 2016 року вантажопереробка в *морському порту «Южний»* склала 39297,57 тис. т, що на 19,1% нижче за показники аналогічного періоду 2015 року.

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахуванні – 80579 TEU, що становить 148,2% до результату аналогічного періоду 2015 року.

Перевалка експортних вантажів склала 29675,14 тис. т (-22,4%), імпортних – 4811,13 тис. т (-2,4%), транзитних – 3537,62 тис. т (-32,2%), а вантажів внутрішнього сполучення - 1273,68 тис. т, тим самим перевищивши більш ніж у 7 разів показник 2015 року.

Зниження перевалки імпортних вантажів пояснюється зменшенням імпорту вугілля, експортних вантажів пов'язано зі зменшенням перевалки зернових, руди, хімвантажів, транзитних вантажів - зі зменшенням вантажопотоку наливних хімвантажів, руди, вугілля. Високий показник перевалки каботажних вантажів пов'язаний з ростом перевезення руди (залізорудного концентрату).

Однак слід зазначити, що згідно з фактичними даними адміністрації морського порту «Южний», вантажообіг всіх портових операторів, які здійснюють свою діяльність в акваторії порту «Южний», за десять місяців 2016 року склав 39297,57 тис. т, що становить 29,8% від вантажообігу всіх морських портів України.

За січень - грудень 2016 року вантажопереробка в *морському порту «Білгород-Дністровський»* склала 462,93 тис. т., що на 13,6% нижче за показники аналогічного періоду 2015 року.

Перевалка експортних вантажів склала 420,76 тис. т. (-17,6%), імпортних – 42,17 тис. т (+68,8%) .

Зниження перевалки експортних вантажів пов'язано зі зменшенням перевалки лісних вантажів.

Вантажопереробка в *Ізмаїльському морському порту* за січень-грудень 2016 року склала 5682,62 тис. т., що на 17,8% вище за показники аналогічного періоду 2015 року.

Перевалка експортних вантажів склала 4122,16 тис. т. (+30,1%), імпортних – 181,52 тис. т. (-52,7%), транзитних – 1314,01 тис. т. (+6,7%), внутрішнього сполучення – 64,93 тис. т. (+56,5%) .

Збільшення перевалки експортних вантажів пов'язано зі збільшенням перевалки руди, хлібних та чорних металів, збільшення перевалки транзитних вантажів обумовлено збільшенням перевалки руди.

За січень - грудень 2016 року вантажопереробка в *Ренійському морському порту* склала 972,37 тис. т., що на 7,2% вище за показники аналогічного періоду 2015 року.

Перевалка експортних вантажів склала 34,42 тис. т. (-25,2%), транзитних – 937,95 тис. т. (+10,3%) .

Збільшення перевалки транзитних вантажів обумовлено збільшенням перевалки хімічних, мінеральних добрив та зерна.

У 2016 році **обсяг виконаних дорожніх робіт** в Одеській області за рахунок коштів усіх джерел фінансування склав **1 132 211,588 тис. грн.**, у тому числі: державного бюджету - **555 818,682 тис. грн.**; коштів, залучених Укравтодором під державні гарантії - **212 288,261 тис. грн.**; Державного фонду регіонального розвитку - **132 684,112 тис. грн.**; понадпланових надходжень від митниці - **88 409,322 тис. грн.**; обласного бюджету - **130 049,872 тис. грн.**; місцевих бюджетів - **12 961,339 тис. грн.**

Відремонтовано поточним середнім ремонтом та введено в експлуатацію **146,6 км доріг**. Ліквідовано **549,617 тис. кв. м.** ямковості, в тому числі на дорогах державного значення - 419,059 тис. кв. м, на дорогах місцевого значення - 130,558 тис. кв. м.

Одним із основних напрямків дорожнього господарства області у 2016 році було проведення робіт з поточного середнього ремонту автомобільної дороги загального користування державного значення **М-15 Одеса - Рені** (на м. Бухарест). Відремонтовано **17 ділянок дороги**; загальний обсяг фінансування зазначених робіт склав **596 961,953 тис. грн.**

1.4. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У 2016 році **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з 2015 роком становив **111,4%**, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – 123,4%, у господарствах населення – 98,1%.

Рослинництво

За 2016 рік **індекс продукції рослинництва** порівняно з 2015 роком становив **116,6%**, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – **125,6%**, господарствах населення – **102,0%**. Валовий збір зерна та зернобобових культур становив 4,4 млн. тонн (на 26,0% більше ніж у 2015 році), урожайність – 36,8 ц/га (на 7,6 ц більше).

Валовий збір основної продовольчої культури - озимої пшениці склав 2,1 млн. тонн (на 15,4% більше рівня 2015 року), урожайність 38,4 ц/га (на 6,4 ц/га більше).

У 2016 році зібрано: кукурудзи 608,6 тис. тонн, що більше ніж у 2015 році на 151,6 тис. тонн; соняшнику – 1,0 млн. тонн, що більше на 245,5 тис. тонн; картоплі – 541,1 тис. тонн (по 148,6 ц з 1 га), що більше ніж у 2015 році на 46,5 тис. тонн.; овочів – 347,4 тис. тонн (по 143,4 ц з 1 га), що менше показників 2015 року на 89,1 тис. тонн.

Виробництво плодоягідної продукції склало 85,1 тис. тонн, що на 0,1 тис. тонн більше ніж у 2015 році, урожайність зменшилось на 1,5 ц/га.

Валовий збір винограду становив 230,4 тис. тонн, що на 3,5% менше 2015 року.

Тваринництво

За 2016 рік ***індекс продукції тваринництва порівняно з 2015 роком становив 90,4%***, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – 89,0%, господарствах населення – 90,7%.

У господарствах усіх категорій порівняно з 2015 роком загальні обсяги виробництва м'яса (реалізації худоби та птиці на забій у живій масі) зменшились на 5,2%, молока – на 5,6%, яєць - на 9,2%, вовни – на 11,2%.

Поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств на 1 січня 2017 року у порівнянні з 1 січня 2016 року зменшилось на 5,5%, у тому числі корів – на 4,0%, свиней – на 17,5%, овець та кіз – на 2,1%, птиці – на 10,6%.

У сільськогосподарських підприємствах поголів'я великої рогатої худоби зменшилось на 8,6%, у тому числі корів – на 9,9%, свиней – на 13,0%, збільшилось поголів'я овець і кіз - на 11,1% та птиці на 9,3%.

Завершена реконструкція та введено в дію молочно - товарну ферму на 600 корів з доїльним залом (вартість – 15,0 млн. грн.) у СТОВ «Агрофірма «Петродолинське» Овідіопольського району. Водночас, продовжується реконструкція чотирьох тваринницьких ферм та комплексів: двох – з молочного скотарства, вартість проектів – 57,1 млн. грн. (загальна кількість – 1396 корів) та двох – з свинарства, загальною вартістю проектів – 59,4 млн. грн. на 45,4 тис. голів свиней.

За сприяння Міжнародного благодійного фонду «Добробут громад» у співпраці з компанією Данон Україна на території області впроваджується молочарський проект. В області створено 4 молочні ферми сімейного типу. Крім цього, укладено 2 меморандуми між Міжнародним благодійним фондом «Добробут громад» та 6 особистими господарствами в Любашівському районі на подальшу співпрацю щодо створення молочних ферм сімейного типу.

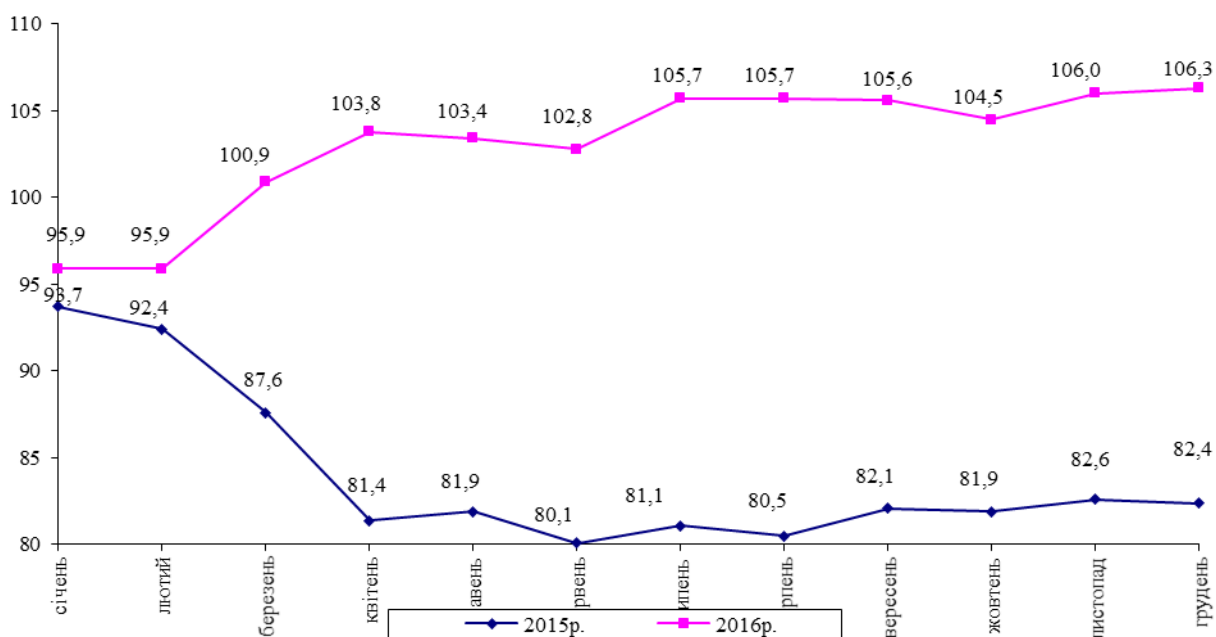
1.5. ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. СПОЖИВЧИЙ РИНОК

Оборот роздрібної торгівлі у 2016 році становив 84056,2 млн.грн, що на 6,3% більше обсягу 2015 року. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 39,3%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібної торгівлі, у 2016 році становив 42584,5 млн.грн і збільшився проти 2015 року на 5,8%.

Найбільших обсягів продажу товарів досягали сучасні супер- та гіпермаркети національних корпоративних торговельних мереж, які діють в області, зокрема таких як: «АТБ-Маркет», «FozzyGroup», «Фуршет», «Таврія-В», «Копійка», «Фокстрот», «Ельдорадо», «COMFY», «Prostor», «Епіцентр», «EVA», «Нова лінія», а також іноземних торговельних мереж: «Метро Cash&Carry» (Німеччина), «Billa» (Австрія), «Auchan» (Франція) тощо.

Індекси фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Мережеві підприємства торгівлі є активними новаторами в питаннях підвищення рівня торговельного обслуговування, впровадження на ринку передових технологій: електронної торгівлі, споживчого кредитування населення, розрахунку пластиковими картками тощо.

У 2016 році в області **відкрилося понад 140 нових підприємств стаціонарної торгівлі**, у тому числі роздрібних корпоративних мереж «АТБ-Маркет», «Таврія-В», «Копійка», «EVA», зокрема у містах Білгород-Дністровський, Чорноморськ, Подільськ, а також Ананьївському, Арцизькому, Біляївському, Болградському, Кілійському, Миколаївському, Окнянському, Подільському, Савранському, Фрунзівському районах.

За 2016 рік **індекс споживчих цін по області становив 113,6%** (по Україні – 112,4%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої підвищились на 3,7% (по Україні – на 3,3%), у тому числі на продукти харчування – на 3,8%, безалкогольні напої – на 3,0%.

Найбільше (на 11,8%) на споживчому ринку продуктів харчування зросли ціни за групою молоко, сир та яйця. На 23,3% подорожчала сметана, на 20,7% – молоко, на 18,2% – сир і м'який сир (творог), на 18,0% – кисломолочна продукція. При цьому, яйця стали дешевше на 12,0%.

На 9,9% зросли в ціні олія та жири, а саме: вершкове масло стало дорожче на 33,0%, спреди – на 16,1%, соняшникова олія – на 8,8%, маргарин – на 8,5%. Поряд з цим, сало подешевшало на 12,8%.

Приріст цін на хліб і хлібопродукти становив 9,6%. Хліб подорожчав на 14,4%, продукти переробки зернових – на 10,3%, кондитерські вироби з борошна – на 9,3%. При цьому, ціни на рис знизились на 2,4%. На 7,1% підвищились ціни на рибу та продукти з риби, у тому числі на 23,8% – на червону ікру, на 18,3% – живу, охолоджену рибу, на 15,6% – крабові палички, на 13,6% – морепродукти.

На м'ясо та м'ясопродукти зафіксовано зростання цін на 4,4%, у тому числі на свіже, охолоджене, заморожене м'ясо свійської птиці – на 7,1%, сушене, солоне, копчене м'ясо та їстівні субпродукти – на 4,9%, свіжу, охолоджену, заморожену яловичину і телятину – на 3,9%.

Незначне (на 0,2%) зростання цін відбулось на фрукти, з них яблука та сухофрукти подорожчали на 9,5% та 5,2% відповідно. При цьому, лимони знизились у ціні на 21,8%, виноград – на 21,5%, банани – на 16,1%, апельсини, мандарини – на 11,5%, ківі – на 6,2%.

Водночас, на деякі групи продовольчих товарів відбулось зниження цін, серед них овочі, які в середньому, подешевшали на 25,5%. На 68,9–41,8% знизились у ціні солодкий перець, білокачанна капуста, морква, ріпчаста цибуля, помідори, буряк, огірки. Пекінська капуста та картопля стали дешевше на 14,6% та 11,9% відповідно. При цьому, гриби подорожчали на 21,2%.

Підвищення цін на безалкогольні напої на 3,0%, відбулось, в основному за рахунок подорожчання мінеральних вод, безалкогольних напоїв, фруктових та овочевих соків на 9,4%.

Алкогільні напої та тютюнові вироби стали дорожче на 26,1%, з них тютюнові вироби – на 27,9%, алкогольні напої – на 22,0%.

На 8,0% зросли ціни на одяг і взуття, у тому числі на взуття – на 17,7%, одяг – на 1,3%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива становило 47,8%, що, в значній мірі, спричинено підвищенням тарифів за гарячу воду, опалення в 1,9 раза, електроенергію – в 1,6 раза, газ – на 46,0%, водопостачання – на 44,2% та каналізацію – на 32,3%.

У сфері охорони здоров'я ціни підвищились на 11,4%, зокрема, на амбулаторні послуги та послуги лікарень – на 20,9% та 17,2% відповідно.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 15,6% відбулось, перш за все, за рахунок подорожчання обслуговування та ремонту власних транспортних засобів на 35,7%, палива та мастил – на 20,5%, перевезень автодорожнім пасажирським транспортом – на 17,5%.

Ціни на зв'язок зросли на 5,6%, зокрема, телефонні і телефаксові послуги подорожчали на 6,7%, а телефонне й телефаксове обладнання подешевшало на 4,8%.

На 7,2% підвищились ціни на товари та послуги в сфері відпочинку і культури, з них послуги відпочинку та культури подорожчали на 16,7%. Послуги освіти подорожчали на 13,4%, у тому числі плата за навчання у вищих та середніх навчальних закладах освіти підвищилась на 20,6% та 18,6% відповідно.

1.6. БУДІВНИЦТВО

За січень-грудень 2016 року **обсяг виконаних будівельних робіт** у регіоні **склав 6 653944 тис. грн.** Індекс будівельної продукції порівняно з 2015 роком становив **133,8%**.

Серед регіонів України за **обсягами будівельних робіт, виконаних власними силами, Одеська область посіла 3 місце.**

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення – 87,6% від загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонтів (8,2% та 4,2% відповідно).

На загальну тенденцію вплинуло збільшення обсягів будівництва інженерних споруд (на 41,2%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 63,1%. Також відбулося збільшення обсягів будівництва нежитлових будівель (на 30,8%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 11,2%.

За видами будівельної продукції обсяги виконаних робіт характеризуються такими даними:

	Виконано будівельних робіт		
	тис.грн.	у % до	
		загального обсягу	2015 р.
Будівництво	6 653944	100,0	133,8
Будівлі - з них	2457648	36,9	123,3
житлові	1709628	25,7	120,5
нежитлові	748020	11,2	130,8
Інженерні споруди	4 196296	63,1	141,2

За 2016 рік в регіоні **введено в експлуатацію 575,9 тис. м² загальної площі житла**, що на 8,8 % менше ніж у 2015 році.

На виконання заходів *регіональної програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім»* на 2016 рік з місцевого бюджету профінансовано **3 600,0 тис. грн.**, у тому числі:

- з обласного бюджету – 1 600,0 тис. грн.;
- з районного (сільський, селищний) бюджету – 2 000,0 тис. грн.

1.7. ІНВЕСТИЦІЇ

За січень – грудень 2016 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування **освоєно 14987,8 млн.грн. капітальних інвестицій** (у січні – грудні 2015 року – 9983,5 млн. грн.). Обсяг капітальних інвестицій **на одну особу населення становить 6291,3 грн.**

У зазначеному періоді **область за обсягами капітальних інвестицій посіла 6 місце** серед регіонів країни. **Частка регіону у загальному обсязі залучених інвестицій – 4,6%.**

Обсяг капітальних інвестицій порівняно з відповідним періодом минулого року **збільшився на 63,4%** (Імісце серед регіонів).

Найбільші обсяги капітальних інвестицій освоєно в галузях:

- + транспорт, складське госп-во, поштова, кур'єрська діяльність – **3281,5 млн.грн. (21,9%)**;
- + промисловість – **2614,6 млн. грн. (17,4%)**;
- + сільське, лісове та рибне господарство – **2393,8 млн. грн. (16,0%)**;
- + будівництво – **2060,1 млн. грн. (13,7%)**;
- + державне управління й оборона; обов'язкове соц. страхування - **1598,7 млн.грн. (10,7%)**;
- + оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів – **877,4 млн.грн. (5,9%)**;
- + операції з нерухомим майном - **778,1 млн.грн. (5,2%)**

Найвагомішу частку капітальних інвестицій за видами активів у січні – грудні 2016 року **спрямовано в матеріальні активи – 14684,9 млн. грн. (98,0 % загального обсягу)**, у тому числі у машини, обладнання та інвентар – 38,3% усіх інвестицій, нежитлові будівлі – 20,5%, інженерні споруди – 15,6%.

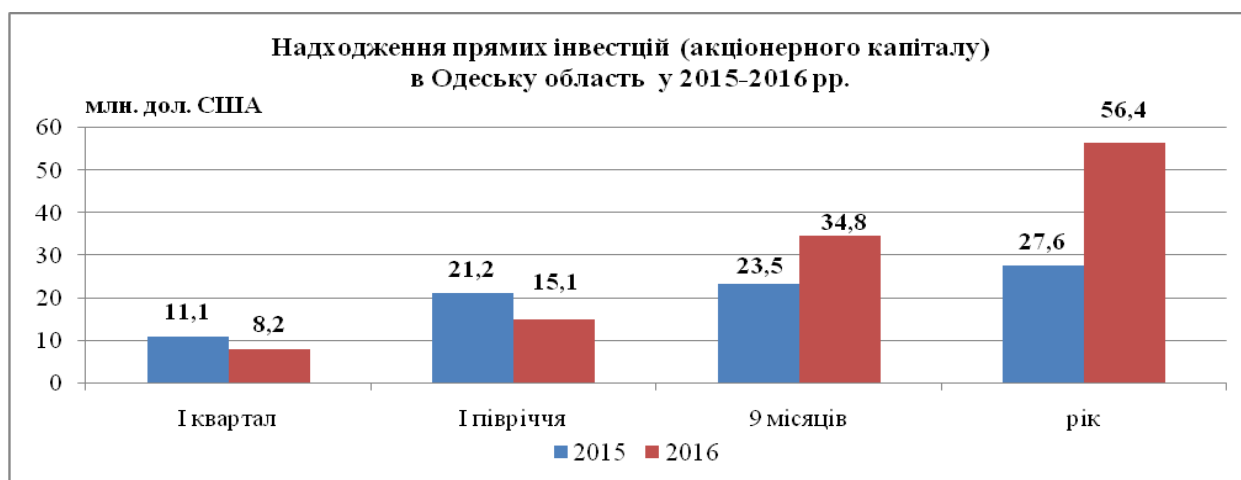
Капітальні інвестиції в розрізі джерел фінансування

	Освоєно (використано) капітальних інвестицій			
	січень-грудень 2016 року		січень-грудень 2015 року	
	млн. грн.	у % до загального обсягу	млн. грн.	у % до загального обсягу
Усього, в тому числі за рахунок:	14987,8	100,0	9983,5	100,0
коштів державного бюджету	355,2	2,4	276,0	2,8
коштів місцевих бюджетів	1749,65	11,7	998,45	10,0
власних коштів підприємств та організацій	10623,6	70,9	6379,9	63,9
кредитів банків та інших позик	903,8	6,0	1227,7	12,3
коштів іноземних інвесторів	11,36	0,1	6,6	0,1
коштів населення на будівництво житла	1300,9	8,7	970,2	9,7
інших джерел фінансування	43,3	0,2	124,7	1,2

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал), унесених в економіку області з початку інвестування, на 31 грудня 2016 року становив **1331,3 млн.дол. США**, що **1,2 млн. дол. США більше** у порівнянні з даними на 1 січня 2016 року, та в розрахунку на одну особу складає **560,0 дол. США**. За обсягами прямих іноземних інвестицій Одеська область посіла **6 місце серед інших регіонів країни**.

З країн ЄС унесено 812,3 млн.дол. США (61,0% загального обсягу) та з інших країн світу – 519,0 млн.дол. США (39,0%).

У 2016 році в економіку Одеської області **іноземними інвесторами вкладено 56,4 млн.дол. США прямих інвестицій** (акціонерного капіталу), проти 27,6 млн.дол. США у 2015 році; зменшення капіталу становило 18,5 млн.дол. США; інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів становили – 36,7 млн. дол. США (у т.ч. за рахунок курсової різниці – 30,1 млн. дол. США).

Серед країн світу лідерами прямого іноземного інвестування в економіку області були: Кіпр (35,3%), Сінгапур (16,5%), Велика Британія (7,0%), Нідерланди (6,0%), Німеччина (4,7%), США (4,2%), Монако (3,9%), Франція (3,5%).

Пріоритетними для інвестування були підприємства промисловості – 524,7 млн.дол. США, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 301,0 млн.дол. США, організації, що здійснюють операції з нерухомим майном – 178,2 млн.дол. США, установи фінансової та страхової діяльності – 136,9 млн.дол. США, професійної, наукової та технічної діяльності – 49,5 млн.дол. США, підприємства будівництва – 40,9 млн.дол. США, оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 37,9 млн.дол. США.

Обсяги прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) підприємств області в економіку країн світу на 31 грудня 2016 року становили **17,7 млн.дол.США**, в країні ЄС унесено 16,8 млн.дол. (94,9% загального обсягу) та в інші країни світу – 0,9 млн.дол. (5,1%). Прямі іноземні інвестиції з області здійснено до 12 країн світу, переважна їхня частка (92,1%) була спрямована до Латвії.

З метою підвищення інвестиційної привабливості Одеської області у 2016 році інвестиційний потенціал регіону було представлено в рамках різноманітних заходів (виставки, бізнес-форуми, круглі столи, конференції тощо), зокрема: **виставки економічного, інвестиційного та туристичного потенціалу Одеської області у м. Стамбул, Nordic Business Day 2016, круглого столу «Зв'язок українських малих і середніх сільгоспвиробників з міжнародними та внутрішніми ринками і включення їх в глобальний ланцюжок доданої вартості», конференції «Doing business with Hungary», ділової зустрічі з представниками компанії ОАЕ «Al Ghurair» щодо інвестування проекту будівництва зернових терміналів у портах Одеської області, бізнес-зустрічі ЄБРР з керівниками малих та середніх підприємств Одеської області, Міжнародного Чорноморського транспортного форуму, форуму «Інвестиційний потенціал Одеського регіону: транспорт, інфраструктура, агрологістика», III спеціалізованої виставки «Агро-Сфера» тощо.**

Протягом 2016 року здійснювався **супровід, моніторинг та надано підтримку щодо реалізації інвестиційних проектів** на території Одеської області, зокрема:

будівництва частини комплексу із зберігання енергоносіїв ТОВ «Еконоватика» у Ізмаїльському морському порту (вартість проекту – 12,5 млн. грн.);

проектування ділянки Березине-Басарабська Одеської залізниці (вартість проекту – 398 млн. грн.);

ремонтно-відновлюваних робіт автомобільних доріг на умовах співфінансування: Т-16-30 Струмок-Шевченкове-Кілія (вартість проекту – 38 млн. грн.); **М-15 «Одеса-Рені»** (у 2016 році відремонтовано 17 ділянок автомобільної дороги; вартість проекту – 500 млн. грн.); **М28 «Одеса – Южний»** (вартість проекту – 11 млн. грн.);

відкриття третьої черги **ринку «Початок»** в Лиманському районі (вартість проекту – 200 млн. грн.).

Надано сприяння у виділенні земельних ділянок для реалізації інвестиційних проектів компаніями **ТОВ «Металзюкрейн Корп Лтд»**, **ТОВ «МВ Карго»**, **ТОВ «Новотех-термінал»**, **ТОВ «Ренджи Сарата»**.

Вперше в Україні у Савранському районі Одеської області було укладено **ЕСКО контракт** з термомодернізації об'єкта бюджетної сфери.

Проведено анкетування районів з метою збору інформації для потенційних ЕСКО-контрактів та переговори з потенційним інвестором щодо участі у проектах.

Підготовлено технічне завдання для оголошення конкурсних торгів щодо проектування автомобільної дороги державного значення **«Одеса – Рені» (на Бухарест) за новим напрямком** на умовах державно-приватного партнерства (концесії).

Для зміцнення **транскордонної співпраці** у 2016 році після дворічної перерви відновлено участь української сторони в **Асоціації транскордонного співробітництва «Євро регіон Нижній Дунай»**, забезпечено сплату членських внесків до Асоціації від Одеської області.

В рамках **Програми транскордонного співробітництва «Євро регіон Нижній Дунай»** у квітні 2016 року делегація від Одеської області у складі представників облдержадміністрації, обласної ради, Ізмаїльської міської ради та Ренійської районної ради відвідала м. Тульча (Румунія). Під час візиту відбулося засідання Генеральної Асамблеї Асоціації та Ради Євро регіон, на якому обговорювались питання вибору Голови Асоціації, складу 9 комісій Ради Євро регіону, а також важливі питання співпраці учасників Асоціації. Зокрема, можливість реалізації проектів розвитку прикордонних регіонів за участю і за підтримки Асоціації, співпраця учасників в сфері контролю екологічних проблем. Важливим для української сторони є те, що на засіданні Генеральної Асамблеї було вирішено передати головування Одеській області на 2017 рік.

Одеська обласна державна адміністрація взяла участь у **другому засіданні робочої групи Комітету регіонів ЄС - Україна**, яке відбулося 5 липня 2016 року в м. Одесі. Ключовою метою заходу було обговорення перспектив впровадження адміністративно - територіальної реформи в Україні, формування концепції співпраці з інституціями Євросоюзу та заохочення місцевих органів влади та територіальних громад до кардинальних змін.

В липні 2016 року делегація від Одеської області взяла участь у конференції з відкриття програми **Басейн Чорного Моря 2014-2020**, яка пройшла у м. Констанці, Румунія. Нова Програма стала продовженням ППС ЄПС «Басейн Чорного Моря» 2007-2013 та визначила дві цілі: просування бізнесу і приватного підприємництва в басейні Чорного моря та сприяння координації дій з охорони навколишнього середовища і спільного скорочення забруднення басейну Чорного моря. Також, 21 липня 2016 року в м. Одесі було проведено **Перший партнерський форум** для представлення Програми потенційним партнерам від одеського регіону. У листопаді делегація від Одеської області в рамках Програми взяла участь у **Другому партнерському форумі**, який пройшов у Туреччині. Форум став платформою для пошуку відповідних партнерів та спільного обговорення ідей з подальшого розвитку проектів.

21 вересня 2016 року в рамках затвердженої Європейською Комісією Стратегії прикордонного співробітництва 2007-2013 рр., у місті Кишиневі відбулось **11 засідання спільного моніторингового комітету ППС ЄІСП 2007-2013 Україна-Румунія-Молдова**, в якому обласна державна адміністрація взяла участь у складі української делегації.

На території області здійснювалася реалізація ряду мікропроектів в рамках III фази спільного проекту **Програми розвитку ООН та ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»**. Загальна вартість мікропроектів, що реалізуються в рамках III фази – 10 862 334,31 грн.

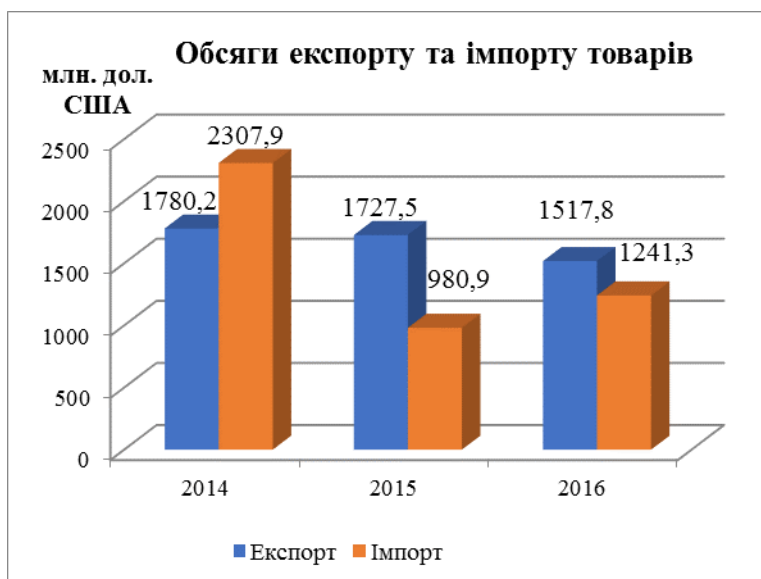
У 2016 році на території Одеської області були зареєстровані **13 проектів**, які фінансуються за рахунок коштів **міжнародної технічної допомоги, на загальну суму близько 600 млн. дол. США**. Міжнародну допомогу надавали: Агентство США з міжнародного розвитку (2 проекти), Державний департамент США (1), Міністерство енергетики США (3), Представництво Європейського союзу в Україні (5), Уряд США (2).

Станом на 01.01.2017 **4 проекти успішно завершені, сума залучених коштів становить близько 30 млн. дол. США**. Також, у 2016 році на території Одеської області реалізовано **11 проектів**, які були розпочаті в 2014, 2015 та 2016 роках. Сума залучених коштів міжнародної допомоги становить **більше 60 млн. дол. США**.

У 2016 році вперше в Україні укладено **меморандум про співпрацю між проектом USAID MERP, Одеською обласною державною адміністрацією та Одеською обласною радою**. Проведено тендери з підбору виконавців для міст-партнерів по виконанню енергоаудитів соціальних об'єктів бюджетної сфери та Планів дій сталого енергетичного розвитку (SEAP).

1.8. ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

У 2016 році **обсяги експорту та імпорту товарів** становили **1517,8 млн. дол. США та 1241,3 млн. дол.** відповідно. Порівняно із 2015 роком експорт скоротився на 12,1%, імпорт – збільшився на 26,4%.

Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило **276,5 млн.дол. США**. Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 1,22 (у 2015 році – 1,76). Підприємства області здійснювали зовнішньоторговельні операції з партнерами із **157 країн світу**.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Туреччини – 9,6%, Індії – 7,6%, Іспанії – 6,3%,

Єгипту – 6,0%, Китаю – 4,6%, Італії – 4,2%, Ірану – 4,1%, Малайзії – 4,4%, Італії – 4,2%, Російської Федерації – 3,1%, Саудівської Аравії – 2,9%, Індонезії – 2,8%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 384,2 млн.дол., або 25,3% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з 2015 роком на 14,5%.

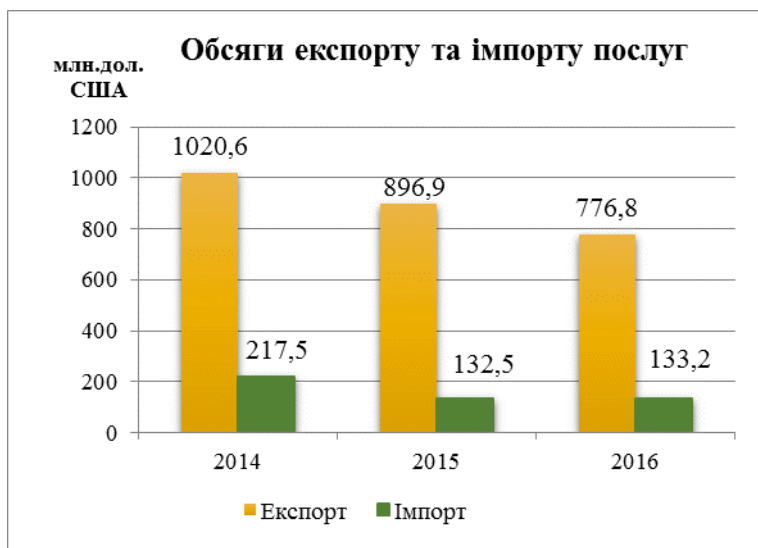
Оснoву товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – **48,0%**, жири та олії тваринного або рослинного походження – **21,0%**, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – **11,9%**.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Китаю – 22,1%, Індонезії – 9,2%, Туреччини – 8,2%, Російської Федерації – 6,2%, Німеччини – 5,9%, Білорусі – 5,7%, США – 4,9%, Польщі – 2,8%, Італії – 2,6%, Литви – 2,5%, Іспанії – 1,7%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 348,0 млн.дол., або 28,0% від загального обсягу, та збільшився проти 2015 року на 20,3%.

Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання складали 17,2% від обсягу вартості імпорту, мінеральні продукти – 13,1%, продукти рослинного походження – 10,4%, недорогocінні метали та вироби з них – 9,5%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 9,2%.

У 2016 році **обсяги експорту послуг становили 776,8 млн.дол. США, імпорту – 133,2 млн.дол.** Порівняно з 2015 роком експорт скоротився на 13,4 % (на 120,1 млн.дол.), імпорт збільшився – на 0,6 % (на 0,8 млн.дол.). **Позитивне сальдо становило 643,6 млн.дол. США.** (у 2015 році позитивне сальдо становило 764,5 млн.дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту послуг склав 5,8 (у 2015 році – 6,8).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із **175 країн світу.**

Частка експорту послуг ЄС збільшилась на 4,6 в.п. та становила **35,3%** від загального експорту, **частка імпорту скоротилась на 7,5 в.п.** та **склала 55,7% .**

Найбільші обсяги експорту послуг припадали на Швейцарію (9,5%), Віргінські Острови (9,3%), Велику Британію (6,3%),

Панаму (6,2%), Об'єднані Арабські Емірати (5,8%) та Туреччину (5,3%).

У структурі експорту найбільші обсяги припали на транспортні послуги – **87,6%** від загального обсягу експорту послуг, ділові послуги – **5,9%**, послуги, пов'язані з подорожами – **2,6%**.

Головними партнерами в імпорті послуг були: Швейцарія (12,7%), Кіпр (8,7%), Болгарія (8,2%), Туреччина (7,9%), Франція (6,9%), Китай (6,5%).

Основу структури імпорту послуг склали транспортні послуги – 62,7%, ділові послуги – 21,0% та послуги, пов'язані з подорожами – 4,7 %.

1.9. ПІДПРИЄМНИЦТВО

У 2016 році в області зареєстровано: **5582 юридичні особи** та **12497 фізичних осіб-підприємців**, припинено - **1185** юридичних осіб та **13138** – фізичних осіб-підприємців.

Станом на 1 січня 2017 року на обліку в органах державної реєстрації області нараховувалося: **80,4 тис. юридичних осіб** (на 01.01.2016 – 75,7 тис. осіб), з них **60,1 тис. юридичних осіб – суб'єктів господарської діяльності** та **137,5 тис. фізичних осіб-підприємців** (на 01.01.2016 – 138,2 тис. осіб.)

За 2015 рік кількість суб'єктів середнього підприємництва у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення склала **3 одиниці**, частка обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів малого підприємництва – **30,6 %** до загального обсягу реалізації.

За 2016 рік забезпечено надходження до Зведеного бюджету Одеської області у сумі 14054,9 млн. грн., у тому числі за рахунок: юридичних осіб – 12330,6 млн. грн., фізичних осіб – 1724,3 млн. грн.

Відповідно до Законів України №834-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та Закону України №835-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» з метою децентралізації та демонополізації у 2016 році відбулась передача повноважень з питань державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, а також державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень від територіальних органів Міністерства юстиції України органам місцевого самоврядування та місцевим органам влади.

З метою організації виконання цих законів України 01 та 11 лютого, 18 та 19 квітня 2016 року проведені спільні та селекторні наради представників територіальних органів Міністерства юстиції України з представниками обласної та районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та Офісу реформ щодо заходів, необхідних для реалізації повноважень у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

З 01 травня 2016 року розпочато здійснення функцій з державної реєстрації місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування.

До **державного реєстру з речових прав на нерухоме майно підключено 60 суб'єктів державної реєстрації**: 25 районних державних адміністрацій, 13 міських, 4 селищні та 12 сільських рад та 5 підприємств.

До **державного реєстру юридичних та фізичних осіб – підприємців підключено 25 районних державних адміністрацій та 10 міських рад**.

Відповідно до Закону України від 10 грудня 2015 року №888-VIII у 2016 році відбулась передача органам місцевого самоврядування повноважень з реєстрації та зняття з реєстрації місця проживання особи.

29 березня 2016 року проведена спільна нарада за участю представників Головного територіального управління Міністерства юстиції в Одеській області та Головного управління ДМС в Одеській області, структурних підрозділів облдержадміністрації, голів об'єднаних територіальних громад, голів райдержадміністрацій щодо питань передачі повноважень у сферах державної реєстрації.

На території області функції з реєстрації та зняття з реєстрації місця проживання особи здійснює 19 міських, 288 сільських та 22 селищні ради.

З метою створення доступних та зручних умов **для отримання адміністративних послуг, дозвільних документів**, запобігання корупції у всіх районах та містах області створені та діють 8 міських, 1 міськрайонний, 25 районних та 1 в Красносільській ОТГ Центри надання адміністративних послуг.

На 01.01.2017 до центрів надання адміністративних послуг Одеської області звернулось **459,0 тис. осіб**.

За результатами роботи Центрами надання адміністративних послуг області на 01.01.2017 **надано 426,4 тис. адміністративних послуг**.

Прийнято звернень щодо отримання документів дозвільного характеру – 13,3 тис., з них декларацій – 2,3 тис. Надано документів дозвільного характеру – 10,5 тис., з них декларацій – 1,8 тис.

Органами реєстрації у 2016 році надано послуг з реєстрації місця проживання – **59,6 тис.**, зняття з реєстрації – **38,8 тис.**

Для підтримки підприємницької ініціативи безробітних громадян протягом 2016 року міськими та районними центрами зайнятості проведено **713 семінарів** з орієнтації на підприємницьку діяльність за участю **8,2 тис.** шукачів роботи.

Суттєвим стимулом з боку служби зайнятості для збільшення кількості робочих місць є компенсація роботодавцям фактичних витрат на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштування на нові робочі місця осіб, яким надано статус безробітного.

Протягом 2016 року на нові робочі місця працевлаштовані **351** безробітного з компенсацією роботодавцям витрати у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

1.10. ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Чисельність наявного населення області, за оцінкою, на 1 січня 2017 року становила 2386516 осіб. Упродовж 2016 року чисельність наявного населення області зменшилася на 3773 особи.

Порівняно із 2015 роком обсяг природного скорочення збільшився на 14 осіб.

Природний рух населення в 2016 році характеризувався зменшенням кількості як народжених (на 999 осіб), так і померлих (на 985 осіб). Як і в попередні роки, залишається

перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених - на 100 померлих припадало 78,7 народжених Серед причин смерті населення області у 2016 році, як і у 2015 році, перше місце посідали хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини смерті.

1.11. РИНОК ПРАЦІ ТА ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Ситуація на ринку праці у 2016 році характеризувалась наступними даними: **середньооблікова кількість штатних працівників** підприємств, установ та організацій області у минулому році становила **429,4 тис. осіб**, що на 2,0% менше, ніж у 2015 році;

кількість осіб, які мали статус безробітного впродовж 2016 року становила **44748 осіб** і зменшилась порівняно з 2015 роком на **9,7%**;

кількість зареєстрованих безробітних на 1 січня 2017 року становила **14053 особи**, що на **13,6 % менше** у порівнянні з відповідною датою минулого року.

У 2016 році на підприємства області прийнято 125,3 тис. осіб, тоді як звільнено 137,6 тис. осіб (29,2% та 32,0% середньооблікової кількості штатних працівників відповідно). Найсуттєвіше перевищення рівня вибуття над рівнем прийому зафіксовано в організаціях, діяльність яких пов'язана з операціями з нерухомим майном (на 8,8 в.п.), інформації та телекомунікації (на 8,1 в.п.), в організаціях пов'язаних з діяльністю у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 7,5 в.п.), на підприємствах тимчасового розміщення й організації харчування (на 7,3 в.п.).

З метою стабілізації ситуації на ринку праці в області вживалися заходи, спрямовані на розширення сфери застосування праці за рахунок утворення робочих місць в усіх сферах економічної діяльності, сприяння підприємству та самостійній зайнятості населення.

Кількість робочих місць, утворених упродовж 2016 року, становила 23720 одиниць, що на 16,2 відсотка більше, ніж у 2015 році. Кількість ліквідованих робочих місць у 2016 році становила 16183 одиниці. Співвідношення кількості створених і ліквідованих робочих місць становить 146,6 відсотка.

Середньомісячна заробітна плата у січні-грудні 2016 року одного штатного працівника становила **4809,0 грн.** і зросла по відношенню до відповідного періоду 2015 року **на 23,4%**.

Індекс реальної заробітної плати за січень-грудень 2016 року до відповідного періоду 2015 року становив **108,1%**. **Рівень середньої заробітної плати** найманих працівників за грудень 2016 року становив **6535,0 грн.**, що **на 26,8 % більше**, ніж у грудні 2015 року.

На 01.01.2017 *заборгованість із виплати заробітної плати* становила **47,9 млн. грн.**, що на 5,0 млн. грн. або на 9,5% менше ніж на початок минулого року, у тому числі на: економічно активних підприємствах - 8,41 млн.грн., з них державних активних підприємствах – 7,45 млн. грн.; підприємствах-банкрутах – 39,5 млн. грн.

Загальна кількість підприємств-боржників становить 20, з них: 15 - економічно активних (на 01.01.2016 - 13), у тому числі 6 підприємств-боржників державної форми власності.

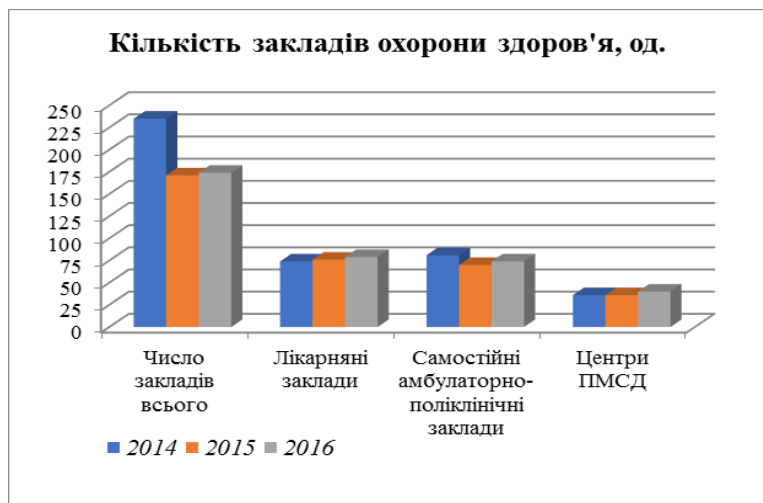
1.12. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Медичну допомогу населенню області станом на 01.01.2017 надавало **174 заклади**, проти 171 установи на 01.01.2016, у тому числі 156 установ, які утримуються за рахунок місцевих бюджетів (на 01.01.16 – 153).

Серед існуючих лікарняних установ зареєстровано: 5 спеціалізованих лікарень, 15 міських лікарень для дорослих та 4 для дітей, 26 центральних районних та 1 районна лікарня. Також медичну допомогу населенню області надають 11 диспансерів різних профілів (зокрема 5 установ стаціонарного типу), 2 госпіталі для ІВВВ, 40 Центрів первинної медико-санітарної допомоги (ЦПМСД), 6 пологових будинків, 8 стоматологічних поліклінік, 4 Будинки дитини, 10 санаторіїв (з них 2 на утриманні з місцевого бюджету) тощо. Загальна кількість ФАПів збільшилась на 3 заклади (в Ізмаїльському районі ФАП с. Матроска було реорганізовано в амбулаторію ЗПСМ, але створено 4 ФАПи в Подільському районі, як результат реорганізації амбулаторії) і нараховує 507 установ, зокрема 57 закладів входять до складу центральних, районної лікарень та амбулаторій загальної практики/сімейної медицини (ЗПСМ).

Протягом 2016 року *кількість лікувально-профілактичних закладів області було збільшено на 3 установи* за рахунок відкриття Центру ПМСД в м. Балта, районного ЦПМСД в Подільському районі, ЦПМСД в Березівському районі (с. Новокальчеве), ЦПМСД в Татарбунарському районі (с. Тузли), та до обласних закладів віднесено Державне підприємство Станція переливання крові «Одеська залізниця», яка на сьогодні фінансується з обласного бюджету. У минулому році у м. Одесі було закрито протитуберкульозну лікарню, а у Кілійському районі стоматологічну поліклініку реорганізовано у стоматологічне відділення ЦРБ.

У 2016 році в регіоні продовжувалася робота щодо організації вигідних у фінансовому плані денних стаціонарів поліклінік та стаціонарів на дому. Число ліжок денних стаціонарних поліклінік за 2016 рік порівняно з 2015 роком збільшилось, їх загальна кількість по області на 01.01.2017 становила **3430 ліжка**, що більше ніж рік тому (3414).

Забезпеченість становить **14,4 ліжок за 10 тисяч жителів регіону** проти 13,8 за підсумками попереднього року, зокрема по районах – 20,3. У результаті реформування та модернізації мережі закладів охорони здоров'я, які утримуються за рахунок місцевого бюджету, число стаціонарних ліжок становить 15333 тис.од. (скорочено 976 стаціонарних ліжка), при цьому показник забезпеченості ліжками знизився з 68,7 до 64,4, а з урахуванням республіканських з 74,0 до 69,7 ліжка на 10 тисяч населення (при нормативі – 60 ліжок).

В Одеській області **організовано, як самостійні установи, 40 ЦПМСД проти 36 Центрів первинної медичної** (медико-санітарної) допомоги на початку року, у тому числі 14 функціонують у містах області та 26 – в районах області. До складу Центрів ПМСД входить 106 амбулаторій, які розташовані в містах області та поселеннях міського типу (56 амбулаторій при Центрах і 50 – відокремлені структурні підрозділи ЦПМСД) та 173 установи даного типу на селі, також 450 ФАПів і фельдшерських пунктів, зокрема 81 закладів даного типу обслуговує понад 1000 населення. Тобто взагалі 731 установа забезпечують роботу Центрів.

Число штатних посад сімейних лікарів по області зросло до **1453,25 посади**, число фізичних осіб лікарів складає **981 спеціалістів**.

1.13. ОСВІТА

Для задоволення освітніх потреб населення в області у 2016/2017 навчальному році функціонує **871 загальноосвітній навчальний заклад**, де здобувають освіту **245,9 тис.учнів**, у тому числі:

- шкіл I ступеня – 66;
- шкіл I-II ступенів – 184;
- шкіл I-III ступенів – 582;
- спеціальних шкіл інтернатів – 23;
- вечірніх шкіл – 12.

Із загальної кількості шкіл 551 (64,4%) функціонує у сільській місцевості, у них навчається 80,3 тис. учнів (32,6 %).

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 05 жовтня 2015 року № 1033-р Одеській області були передбачені **видатки по освітній субвенції у сумі 6034,2 тис. грн.** на оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання, у тому числі кабінетів фізики. Зазначені кошти використані **на оснащення 50 загальноосвітніх навчальних закладів**.

У рамках проекту гуманітарної допомоги від КНР навчальні заклади Одеської області безоплатно **отримали 1277 одиниць комп'ютерної техніки з програмним забезпеченням**.

Організовано безкоштовне підвезення до місця навчання і додому дітей дошкільного віку, учнів та педагогічних працівників. **У 2016 році здійснено закупівлю 23 шкільних автобусів**.

Забезпечення підвезення учнів сільських загальноосвітніх навчальних закладів, які проживають за межею пішохідної доступності, до місць навчання та у зворотному напрямку шкільними автобусами складає **99,9 %** до загальної потреби.

Забезпеченість підручниками учнів 4-7 класів складає **94,0 %** від потреби. На сьогодні в області органами місцевого самоврядування прийняті відповідні

рішення про створення **2 опорних шкіл**: навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів - гімназія» м. Ананьїв Ананьївської районної ради та Широківського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад» Маразліївської сільської ради Білгород-Дністровського району. Зазначені навчальні заклади визнані переможцями конкурсу на кращий опорний загальноосвітній навчальний заклад в Одеській області. На оснащення вищезазначених опорних шкіл, відповідно до заявлених потреб, виділено 6,74 млн. грн. Ще один навчальний заклад – Жовтнева загальноосвітня школа I-III ступенів Ширяївського району очікує отримати міжнародну фінансову підтримку.

У 2016 році в області функціонувало **838 дошкільних навчальних закладів**, в яких виховувалося та отримувало дошкільну освіту **77 тис. дітей** (74,5 відсотка дітей віком від 3 до 6 років). Планом розвитку мережі дошкільних навчальних закладів на 2016 рік було передбачено утворення додаткових 1295 місць, утворено 948 додаткових місць (73,0 %).

Відповідно до плану дій Кабінету Міністрів України на 2016 рік щодо модернізації системи професійно-технічної освіти (ПТО), оптимізації мережі закладів освіти для якісної підготовки робітничих кадрів з урахуванням потреб регіону та ринку праці проведено обстеження закладів ПТО задля визначення стану їх матеріально-технічної бази.

Розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації затверджено Регіональний план розвитку професійно-технічної освіти Одеської області на 2016-2018 роки, згідно з яким передбачається утворення **центрів профтехосвіти**, які б мали більш потужну матеріально-технічну базу та надавати більш якісну освіту. Із 38 ПТО - планується утворення 20.

З метою забезпечення обсягу прийому на підготовку кваліфікованих робітників та фахівців у професійно-технічних навчальних закладах Одеської області на 2016-2017 навчальний рік, Одеською обласною радою прийнято рішення «Про затвердження обсягу прийому на підготовку фахівців та кваліфікованих робітників у закладах професійно-технічної освіти Одеської області у 2016 році за галузями господарства» від 17.06.2016 року № 185-VII.

На підставі зазначеного рішення Одеською обласною державною адміністрацією видано розпорядження «Про затвердження обсягів регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітників і фахівців у закладах професійно-технічної освіти Одеської області у 2016 році» від 22.07.2016 № 479/A-2016.

Загальний фактичний показник виконання професійно-технічними закладами Одеської області планового показника обсягу регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів та молодших спеціалістів станом на 01 жовтня 2016 року становив 5 334 особи.

Загальний учнівський контингент на 01 жовтня 2016 року складав 15 183 особи., з яких дітей-сиріт та дітей, позбавленими батьківського піклування, та осіб з їх числа, в професійно-навчальних закладах державної форми власності навчається 1142 особи., що становить 7,5 % загального контингенту учнів.

II. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ НА 2017 РІК

2.1. СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

2.1.1. Податково-бюджетна діяльність

Умови функціонування:

необхідність підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів в умовах впровадження бюджетної децентралізації;

підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розв'язанні актуальних проблем соціально-економічного розвитку міст та районів;

необхідність створення умов для зменшення диспропорцій у рівні соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць;

потреба у поліпшенні результатів господарювання у зв'язку з переорієнтацією ринків збуту продукції реального сектору економіки;

проведення раціональної та ефективної податково-бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни.

Мета: запровадження дієвого механізму управління бюджетним процесом як складової частини системи управління державними фінансами, сприяння фінансовій підтримці об'єднаних територіальних громад з метою забезпечення їх ефективного функціонування.

Основні завдання:

сприяння стійкому економічному та соціальному розвитку міст, районів та об'єднаних територіальних громад;

підвищення рівня взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевих бюджетів;

підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів;

підвищення мотивації до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів;

підвищення ефективності використання бюджетних коштів;

нарощування доходів державного та місцевих бюджетів відповідно до темпів зростання макроекономічних показників області;

мінімізація ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання недоїмки до місцевих бюджетів, встановлення об'єктивних критеріїв при наданні податкових пільг органами місцевого самоврядування в умовах розширення прав щодо самостійного прийняття ними рішень;

недопущення виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері.

Очікувані результати:

виконання планових надходжень до зведеного бюджету у сумі 41 745,8 млн.грн.;

цільове використання бюджетних коштів, забезпечення першочергового фінансування захищених статей видатків бюджету;

скорочення податкового боргу (без врахування новоутвореного) на 10,0 %.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент фінансів Одеської обласної державної адміністрації.

2.1.2. Деретуляція й розвиток підприємництва

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення суспільно-політичної злагоди у регіоні
Стратегічні цілі:	Покращення системи надання адмінпослуг

Умови функціонування:

обмеженість доступу суб'єктів підприємницької діяльності до фінансових ресурсів, у тому числі через високі відсоткові ставки на отримання кредитних ресурсів;

не розгалуженість мережі бізнес-центрів, інноваційних центрів та інших об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва;

відсутність електронного документообігу між суб'єктами надання адміністративних послуг та центрами надання адміністративних послуг, що ускладнює та уповільнює обмін інформацією та документами, необхідними для надання адміністративних послуг суб'єктам звернення, збільшує навантаження на працівників центрів.

Мета: деретуляція підприємницької діяльності, сприяння розвитку дієвої інфраструктури підтримки бізнесу. Створення належних умов для розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва, підвищення економічних показників розвитку області, пріоритетних галузей економіки, забезпечення стабільного функціонування малого та середнього підприємництва.

Основні завдання:

забезпечення ефективної діяльності районних центрів надання адміністративних послуг та центрів надання адміністративних послуг об'єднаних територіальних громад;

здійснення заходів з деретуляції підприємницької діяльності;

надання інформаційно-консультативної, ресурсної та освітньої підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва;

затвердження та реалізація заходів програми Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки.

Очікувані результати:

підвищення якості надання адміністративних послуг, зокрема забезпечення необхідною кількістю працівників центрів надання адміністративних послуг, облаштування центрів необхідним обладнанням, забезпечення центрів приміщеннями, площа яких відповідає вимогам законодавства;

збільшення наданих адміністративних послуг та консультацій суб'єктам звернення;

створення нових центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах, а також територіальних підрозділів центрів у великих містах обласного значення;

збільшення кількості адміністративних послуг, що надаються через центри надання адміністративних послуг за принципом «єдиного вікна».

Реалізація плану заходів Програми сприятиме:

- збільшенню кількості суб'єктів підприємницької діяльності;
- збільшенню кількості робочих місць до 3 тис.;
- створенню сприятливих умов для започаткування нових та розвитку існуючих малих та середніх підприємств – місцевих товаровиробників;
- зростанню питомої ваги малих і середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції, робіт і послуг до 35%;
- зростанню питомої ваги малого і середнього підприємництва у надходженнях до загального обсягу надходжень до бюджету Одеської області (без врахування митних платежів) до 37%.

Відповідальні за напрям діяльності: Департамент економічної політики та стратегічного планування, відділ координації адміністративних послуг та інформатизації Одеської обласної державної адміністрації.

2.1.3. Інвестиційна діяльність

Пріоритет СТРАТЕГІЇ- 2020:	Підвищення ефективності розвитку територій
Стратегічні цілі:	Активізація транскордонного співробітництва; формування дієвого публічно-приватного партнерства.

Умови функціонування:

несприятливий інвестиційний клімат, як наслідок світової фінансово-економічної кризи, що викликала обмеження доступу до міжнародних фінансових ресурсів, та військових подій на сході України, що призвели до зниження інвестиційної привабливості держави;

недосконалість законодавчого забезпечення з питань захисту прав власності, адміністрування податків, виділення земельних ділянок, валютного контролю та трансферту дивідендів, енергоефективності;

недостатній рівень державної підтримки інвестиційної діяльності та недосконалість в системі підготовки проектів державно-приватного партнерства;

обмеженість інформації для інвесторів щодо наявних об'єктів інвестицій;

низькі темпи та недостатня державна підтримка впровадження високих технологій та інновацій;

високі відсоткові ставки на отримання кредитних ресурсів.

Мета: створення конкурентоспроможного та позитивного іміджу Одеської області на міжнародній арені, підвищення інвестиційної привабливості регіону та збільшення обсягу залучених інвестицій в економіку регіону.

Основні завдання:

супровід і підтримка в реалізації інвестиційних проектів, спрямованих на розбудову інженерно-транспортної, туристичної інфраструктури,

агропромислового комплексу, енергоефективності та впровадження сучасних технологій, зокрема:

інвестиційних проектів у морських портах Одеської області, спрямованих на розбудову та модернізацію портового господарства та збільшення їх потужностей;

будівництва поромного комплексу з міжнародним пунктом пропуску «Орлівка – Ісакча»;

проекту відновлення залізничного сполучення Березине-Басарабська;

лікувально-оздоровчого пансіонату сімейного типу з грязьовим реабілітаційним комплексом вздовж берега водойми Малий Сасик, який входить до групи Тузловських лиманів;

капітального ремонту автомобільної дороги загального користування державного значення Р-70 «Одеса–Білгород-Дністровський–Монаші–/М-15/ з під'їздом до порту Іллічівськ» на ділянці км 61+630 – км 62+100 (Одеська область);

будівництва сонячних електростанцій ТОВ «Ренджи Ізмаїл» (на 8МВт) і ТОВ «Ренджи Сарата» (на 15МВт);

реконструкції з глибокою термомодернізацією нежитлової будівлі в смт Любашівка під соціальне житло, у т.ч. для воїнів АТО;

супровід пріоритетних проектів в рамках імплементації Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону та проектів в рамках Спільної операційної програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства та партнерства «Басейн Чорного моря 2014-2020»;

супровід проектів, що реалізуються в рамках Спільної операційної програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства та партнерства «Україна-Румунія-Республіка Молдова 2007-2013» (продовжено до кінця 2017 року), та підготовки проектів в рамках Спільної операційної програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства та партнерства «Україна-Румунія 2014-2020» (у т.ч. «ЕСOPORT», «Чиста ріка»);

координація взаємодії з USAID в рамках проекту «Муніципальна енергетична реформа в Україні» (з загальним бюджетом по Україні 16 млн. дол. США), у т.ч. проведення енергоаудитів соціальних об'єктів бюджетної сфери, складання «Плану дій сталого енергетичного розвитку» міст-партнерів і Одеської області, проведення «Оцінки ресурсного потенціалу біомаси для виробництва біопалив»;

супровід діяльності в рамках спільного Проекту Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», що фінансується Європейською Комісією в рамках програми технічної допомоги ЄС та співфінансується і впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні з загальним бюджетом по Україні 23,8 млн. дол. США.

сприяння організації та проведенню бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів та інших іміджевих заходів з питань інвестиційної діяльності;

супровід Інвестиційного порталу області (<http://invest.odessa.gov.ua>) шляхом наповнення його новими інвестиційними пропозиціями та проектами і створення інвестиційної карти регіону;

сприяння державно-приватного діалогу з метою створення комфортного середовища для розвитку приватного сектора та економічного зростання;

надання сприяння щодо реалізації інвестиційних проектів у рамках державно-приватного партнерства та здійснення моніторингу стану їх реалізації;

підтримка іноземних та вітчизняних інвесторів в процесі підготовки та реалізації інвестиційних проектів, зокрема в частині надання методично-консультативної допомоги відповідно до законодавства України;

надання допомоги місцевим підприємствам в пошуку іноземних партнерів, нових ринків збуту;

залучення коштів міжнародних фінансових організацій в інвестиційні проекти з розвитку області;

реалізація проектів міжнародної технічної допомоги; покращення інституційної спроможності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо розробки та реалізації проектів міжнародної технічної допомоги;

реалізація спільних проектів з регіонами іноземних держав в рамках транскордонного та прикордонного співробітництва.

Очікувані результати:

темп зростання обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку області (за наростаючим підсумком) прогнозується на рівні 105,0 - 105,2 % (до початку року);

ефективне використання можливостей спільного розвитку прикордонних регіонів;

розширення ринків збуту продукції місцевих товаровиробників.

Відповідальний за напрям діяльності: Управління інвестиційної, міжнародного та міжрегіонального співробітництва Одеської обласної державної адміністрації.

2.1.4. Розвиток внутрішньої торгівлі, сфери послуг. Цінова політика

Умови функціонування:

уповільнення інфляційних процесів та зниження темпів зростання цін на споживчі товари, що обумовлено припиненням активної девальвації національної валюти;

непропорційне зростання доходів і витрат населення, що негативно впливає на розвиток сфери торгівлі та послуг;

зростання витрат на відкриття нових магазинів та їх непередбачуваність;

недосконалий механізм статистичного обліку обсягів реалізованої продукції фізичними особами-підприємцями, які провадять діяльність у сфері роздрібною торгівлі;

необхідність підвищення конкурентоспроможності торговельних мереж за рахунок удосконалення та оптимізації всіх бізнес-процесів, пов'язаних з

постачанням товарів, обранням товарів для асортименту, логістикою, вивченням поведінки та потреб споживачів тощо.

Мета: сприяння розвитку споживчого ринку, формуванню розгалуженої мережі підприємств сфери торгівлі та послуг, здатної задовольнити споживачів в якісних товарах і послугах.

Основні завдання:

забезпечення реалізації державної політики у сфері торгівлі та надання послуг, спрямованої на розвиток і детінізацію регіонального споживчого ринку; здійснення моніторингу цін на соціально важливі продукти харчування; реалізація на регіональному рівні повноважень щодо державної цінової політики;

збільшення на регіональному споживчому ринку частки конкурентоспроможної продукції місцевих виробників, насичення споживчого ринку якісними за доступними для споживачів цінами;

впровадження прогресивних форм і методів торгівлі, підвищення якості торговельного обслуговування населення;

введення в дію нових сучасних торговельних підприємств в містах і районах області;

впровадження заходів маркетингових комунікацій для покращення конкурентного стану підприємств сфери торгівлі та надання послуг.

Очікувані результати:

обсяг обороту роздрібною торгівлю прогнозується на рівні 85,0 млрд. грн.;

індекс споживчих цін очікується на рівні 113,0%;

розширення діючих торговельних мереж області з забезпеченням комплексного обслуговування населення.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації.

2.1.5. Розвиток зовнішньої торгівлі товарами і послугами

Умови функціонування:

обмежені ресурсні можливості державного сприяння експорту товарів і послуг;

необхідність впровадження ефективної система довгострокового кредитування експорту та страхування зовнішньоторговельних ризиків;

реформування системи технічного регулювання, стандартів та оцінки відповідності щодо її гармонізації з європейською;

низький ступінь диференціації експорту товарів і послуг;

необхідність збільшення у структурі експорту товарів з високою доданою вартістю;

суттєве скорочення обсягів експорту вітчизняної продукції на ринки країн Закавказзя та Середньої Азії через блокування транзиту територією Російської Федерації;

необхідність пошуку резервів зменшення вартості альтернативних

маршрутів для постачання українських товарів на традиційні ринки збуту в обхід території Російської Федерації;

велика залежність експортних операцій від нестійкої цінової кон'юнктури на сировину та товари з низьким ступенем переробки.

Мета: розширення географії ринків збуту продукції, виготовленої підприємствами області та збереження позитивного міжнародного іміджу регіону.

Основні заходи та завдання:

сприяння просуванню продукції місцевих підприємств-виробників та постачальників послуг на нові перспективні ринки ЄС, Азії, інших країн світу та поверненню на втрачені ринки збуту;

співпраця з профільними асоціаціями і об'єднаннями щодо підвищення рівня експортного потенціалу підприємств-виробників та сільгоспвиробників області та активного просування виробленої продукції на зовнішні ринки;

проведення роботи щодо залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги;

сприяння орієнтації експорту товарів місцевих виробників на привабливі з точки зору конкурентоспроможності закордонні ринки збуту;

залучення суб'єктів господарювання до участі у заходах з презентації економічного та інвестиційного потенціалу області в рамках міжнародних та національних виставково-ярмаркових заходів;

сприяння організації та проведенню бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів за участю представників ділових кіл зарубіжних країн спрямованих на поширення інформації щодо експортного потенціалу області;

надання інформаційної підтримки підприємствам-експортерам в розширенні їхньої присутності на міжнародних торговельних ринках та в пошуку бізнес-партнерів за кордоном.

Очікувані результати:

темп росту експорту у структурі зовнішньоторговельного обороту за підсумками року складе 100,2 %;

темп росту зовнішньоторговельного обороту товарами і послугами становитиме 100,3 - 100,4%.

Відповідальні за напрям діяльності: Управління інвестиційної, міжнародного та міждержавного співробітництва, Департамент економічної політики та стратегічного планування, Одеської обласної державної адміністрації.

2.1.6. Енергозабезпечення та енергоефективність

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення енергетичної самодостатності області
Стратегічні цілі:	Задоволення потреби регіону в енергетичних ресурсах; підвищення рівня енергоефективності

Умови функціонування:

недосконала система законодавства у сфері енергозабезпечення та енергоефективності;

необхідність скорочення рівня невиробничих втрат паливно-енергетичних ресурсів та оптимізації структури паливно-енергетичного балансу області;

потреба у скороченні видатків на використання паливно-енергетичних ресурсів в промисловості, теплоенергетиці, житлово-комунальному господарстві, бюджетних підприємствах та установах;

необхідність створення регіональної системи моніторингу і контролю за ефективним використанням паливно-енергетичних ресурсів на всіх рівнях управління, підвищення рівня достовірності статистичної інформації;

необхідність стимулювання енергоощадної та енергоефективної активності суб'єктів господарювання, у тому числі і на ринку житлово-комунальних послуг.

Мета: раціональне використання енергоресурсів за рахунок ефективної реалізації енергозберігаючих заходів; підвищення якості енергопослуг та комфортності життя населення.

Основні завдання:

реформування енергетичного сектору у рамках виконання I етапу «Нової Енергетичної стратегії України до 2035 року: безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», що передбачає підвищення частки відновлювальної енергії до 11% (до 2020р.) та реалізація відповідних заходів у сфері стимулювання розвитку відновлювальних джерел енергії;

використання місцевих видів палива (солома, відходи деревини, лузга соняшника та інше);

модернізація систем теплопостачання та термомодернізація будівель;

впровадження енергоефективного обладнання, інших енергозберігаючих заходів (частотних перетворювачів, заміна електричних насосів, встановлення теплоутилізаторів, встановлення обладнання індукційного нагріву тощо);

створення пілотних демонстраційних проектів в сфері водопостачання, водовідведення, управління побутовими відходами, глибокої енергомодернізації будівель бюджетних підприємств та установ;

організація ефективного управління у сфері виробництва і надання житлово-комунальних послуг;

стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та посилення впливу мешканців будинків на умови свого проживання і якість обслуговування житла;

відшкодування частини кредитних коштів, залучених ОСББ, ЖБК, фізичними особами – власниками житлових приміщень на впровадження заходів з енергозбереження, реконструкції і модернізації багатоквартирних будинків, інших житлових приміщень для поліпшення комфорту мешканців та підвищення енергоефективності будинків;

початок будівництва трьох сонячних електростанцій в Арцизькому та Окнянському районах в рамках реалізації заходів Меморандуму про співпрацю

між Одеською обласною державною адміністрацією та енергетичним холдингом KNESS GROUP;

реалізація заходів програм: «Регіональної програми енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки», «Регіональної програми підвищення попиту населення до впровадження заходів енергозбереження в Одеській області на 2017-2018 роки», «Регіональної програми стимулювання до впровадження енергоефективних технологій об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ, ЖБК) Одеської області на 2017-2018 роки.

Очікувані результати:

скорочення обсягів споживання енергоносіїв, що в свою чергу позитивно вплине на конкурентоспроможність виробничих підприємств області;

оновлення основних фондів та впровадження нових технологій з поліпшеними техніко-економічними показниками, зменшеною енерго- і ресурсоемністю виробництва;

освоєння виробництва нових видів продукції за рахунок прискорення технічного і технологічного переоснащення виробництв обумовленого, в свою чергу, економією коштів на придбанні енергоресурсів;

зменшення обсягів шкідливих викидів у довкілля та, як наслідок поліпшення умов життя населення;

підвищення рівня надійності енергопостачання та покращення якості і комфортності життя громадян;

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації.

2.1.7. Земельні відносини

Умови функціонування:

недостатність наповнення інформаційної бази державного земельного кадастру;

невідповідність фактичних меж населених пунктів тим, які були раніше встановлені на законодавчому рівні, що породжує суперечності між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у реалізації повноважень щодо передачі земельних ділянок у власність або у користування;

необхідність дотримання вимог законодавства щодо періодичності проведення нормативної грошової оцінки земель;

ведення незаконної господарської діяльності поблизу водних об'єктів, що призводить до їх забруднення та засмічення;

необхідність забезпечення дотримання вимог законодавства щодо оформлення прав на земельні ділянки водного фонду та сільськогосподарського призначення державної власності, в тому числі прав на їх оренду, відповідно до положень Земельного кодексу України на конкурентних засадах (земельних торгах) у формі аукціону.

Мета: раціональне використання та охорона земельних ресурсів, ефективна реалізація державної політики щодо забезпечення сталого розвитку землекористування, рівності права власності на землю територіальних громад та

держави, захисту прав власників та користувачів земельних ділянок, а також створення більш сприятливих умов для залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки області.

Основні завдання:

проведення робіт по перегляду договорів оренди земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності, розташованих за межами населених пунктах у відповідність до нормативної грошової оцінки по землям несільськогосподарського призначення;

підготовка лотів та проведення земельних торгів по земельним ділянкам водного фонду державної власності, права оренди на які виставляються на земельні торги окремими лотами;

проведення робіт з інвентаризації земель;

розроблення проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень;

проведення робіт з нормативної грошової оцінки земель;

розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон;

проведення земельних торгів у формі аукціону з продажу прав оренди на земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності.

Очікувані результати:

забезпечення використання та охорони земель на якісно новому рівні;

доповнення та уточнення інформаційної бази державного земельного кадастру, забезпечення умов для оптимального оподаткування;

визначення та оновлення меж адміністративно-територіальних утворень, що забезпечить реалізацію прав територіальної громади з регулювання земельних відносин на даних територіях;

врегулювання земельних відносини при передачі землі у власність, спадщину, міни, даруванні, купівлі-продажу земельних ділянок;

створення та впорядкування прибережних захисних смуг водних об'єктів, забезпечення екологічної безпеки водних об'єктів, впорядкування режиму використання земельних ділянок, віднесених до прибережних захисних смуг та водоохоронних зон;

реалізація на конкурентних засадах (земельних торгах) прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності;

збільшення надходжень до місцевих бюджетів завдяки укладеним договорам оренди землі за рахунок надходження річної орендної плати за користування земельними ділянками.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації.

2.2. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

2.2.1. Транспорт та транспортна інфраструктура

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Розбудова та модернізація транспортної інфраструктури
Стратегічні цілі:	Створення сучасної мережі автомобільних доріг загального користування; модернізація та подальша розбудова портового господарства; орієнтація транспортної інфраструктури на обслуговування туристських потоків; розвиток транзитного потенціалу; створення умов для розвитку малого бізнесу в транспортній сфері.

Умови функціонування:

значний знос основних виробничих фондів, необхідність технічного переоснащення та модернізації об'єктів транспортної інфраструктури;

незадовільний експлуатаційний стан автомобільних доріг, мостів та інших споруд транспортної інфраструктури через постійний дефіцит коштів на фінансування робіт з їх будівництва, реконструкції, ремонту та утримання і як наслідок, недотримання міжремонтних строків;

потреба у забезпеченні області пересувними ваговими комплексами, запровадження електронної системи контролю ваги «на ходу» для здійснення ефективного габаритно-вагового контролю на дорогах;

необхідність вдосконалення матеріально-технічної бази підприємств морського транспорту, реконструкції існуючих, будівництва нових об'єктів і розвитку припортових територій;

потреба у модернізації та створенні об'єктів портової інфраструктури на підставі договорів довгострокової оренди, концесії, договорів про спільну діяльність, інших інвестиційних договорів;

складна та довготривала процедура погодження і укладання договорів надання в концесію об'єктів права державної власності;

необхідність удосконалення процедури оформлення суден та оформлення вантажів в морських портах;

необхідність оновлення рухомого складу вантажних та пасажирських вагонів;

необхідність проведення технічного переоснащення та модернізації об'єктів інфраструктури та покращення техніко-експлуатаційних можливостей, пропускну здатності окремих дільниць та напрямків залізниць;

відсутність реального механізму компенсацій за пільгові перевезення пасажирів.

Мета: сприяння розвитку об'єктів транспортної інфраструктури шляхом залучення інвестиційних коштів та реалізації проектів державно-приватного партнерства, поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг, забезпечення доступності та підвищення якості транспортних послуг.

Основні завдання:

➤ Реалізація *інвестиційних проектів у морських портах* Одеської області, зокрема:

Одеський морський торговельний порт:

- *Розвиток території контейнерного терміналу на Карантинному молу (спеціалізація – перевантаження контейнерів, рослинних олій, тощо. Проектна потужність – 650 тис TEU)*

- *Будівництво зернового перевантажувального комплексу Louis Dreyfus і Бруклін-Київ на Андросовському молу (збільшення пропускної здатності на 4 млн. тонн на рік)*

- *Розвиток пасажирського комплексу (спеціалізація – обслуговування пасажирських суден, торговельно-розважальна діяльність тощо; проектна потужність – до 1 млн. пасажирів).*

Морський торговельний порт «Чорноморськ»:

- *Розвиток складських територій та потужностей в тилу причалів №7, 8, 9, 10 (спеціалізація – перевантаження генеральних та навалювальних вантажів або інші, проектна потужність – 1,9 млн. тонн на рік).*

- *Розвиток четвертого терміналу в тилу причалів № 21, 22, реконструкція прилеглих тилових територій (в т.ч. "необладнаного узбережжя") (спеціалізація – перевантаження генеральних та навалювальних вантажів або інші, проектна потужність – 9,4 млн. тонн на рік.)*

- *Розвиток комплексу по зберіганню рослинних масел Risoil S. A. (потужність 3-й черги комплексу: 3 млн. тонн зернових, 500 тис. тонн переробки олійних)*

- *Початок проведення днопоглиблювальних робіт в акваторії 1-го ковшу Сухого лиману (очікується збільшення глибини з 12 до 15 метрів, глибина підхідного каналу порту до 16 метрів, всього обсяг днопоглиблення складе 3104, 7 тис.м³, початок у 4 кварталі 2017 р., завершення у 2018 р.).*

Морський торговельний порт «Южний»:

- *Будівництво терміналу потужністю 5 млн. тонн, яке веде компанія «М.В. Карго» Cargill (США). Планується побудувати причал №25 довжиною 403 метрів, з глибинами 16 метрів, ємності для одноразового зберігання 224 тис. тонн зерна.*

- *Днопоглиблювальні роботи з реконструкції морського підхідного каналу та внутрішніх водних підходів до глибоководних причалів (доведення глибин до 21 м і досягнення можливостей прийому і повного завантаження біля причалів судів типу "Capesize", збільшення потужностей для переробки вантажів).*

Ізмаїльський морський торговельний порт:

- *Будівництво об'єкта «Частина комплексу по зберіганню і перевалці енергоносіїв на території ДП" МТП Ізмаїл»(виробнича дільниця 85км р.Дунай) (збільшення потужностей для переробки вантажів на 0,12 млн. тонн на рік і робочих місць).*

Ренійський морський торговельний порт:

- *Початок реалізації інвестиційного проекту «Комплекс по перевалці та переробці органічної продукції в порту Рені» (завантаження потужностей*

порту, збільшення обсягів експорту органічної продукції до 50 тис. тонн на рік, створення 30 нових робочих місць).

➤ Продовження реалізації інвестиційного проекту будівництва поромного комплексу з міжнародним пунктом пропуску «Орлівка – Ісакча».

➤ Розвиток залізничної інфраструктури в рамках державно-приватного партнерства (проект концесії залізнично-поромного комплексу ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»);

➤ Ремонт та модернізація рухомого складу поїздів, реконструкція залізничних станцій та колій, у т.ч. портових;

➤ Забезпечення якісного транспортного сполучення сільських населених пунктів із районними та обласним центрами, у тому числі будівництво під'їздів з твердим покриттям до населених пунктів області;

➤ Реконструкція і капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення за рахунок коштів з бюджетів різних рівнів, зокрема:

будівництво автомобільної дороги Обхід м. Рені, на ділянці км 0+000 – км 5+600 (за рахунок всіх джерел 106000,0 тис. грн.);

капітальний ремонт автомобільної дороги М-05 Київ – Одеса (3 ділянки за рахунок всіх джерел 188000,0 тис. грн.);

капітальний ремонт мосту на км 52+789 а/дороги М-15 Одеса-Рені (на м.Бухарест) (за рахунок всіх джерел 71538,946 тис. грн.);

поточний середній ремонт автомобільної дороги М-15 Одеса – Рені (на м. Бухарест) (27 ділянок за рахунок всіх джерел 936427,684 тис. грн.);

поточний середній ремонт дороги загального користування державного значення Т-16-28/М-15/-Спаське-Вилкове (3 ділянки за рахунок всіх джерел 56200,0 тис. грн.);

поточний середній ремонт дороги загального користування державного значення Р-55 Одеса-Вознесенськ-Новий Буг (2 ділянки за рахунок всіх джерел 79200,0 тис. грн.);

поточний середній ремонт дороги загального користування державного значення Т-16-11 КПП "Олексіївка"-Кодима-Балта (2 ділянки за рахунок всіх джерел 53130,0 тис. грн.);

поточний середній ремонт дороги загального користування державного значення Т-16-25 КПП "Кучурган"-Біляївка-Маяки-Овідіополь (4 ділянки за рахунок всіх джерел 164140,6 тис. грн.);

У 2017 році обсяг виконання дорожніх робіт в Одеській області за рахунок усіх джерел фінансування складе 2076081,5 тис. грн. у тому числі: державний бюджет - 334578,5 тис. грн.; коштів залучених Укравтодором під державні гарантії - 238608,46 тис. грн.; понадпланових надходжень від митниці 1425570,1 тис. грн.; обласного бюджету - 47228,1 тис. грн., місцевих бюджетів - 30096,4 тис. грн.

Очікувані результати:

зростання обсягів перевезень (відправлень) вантажів усіма видами транспорту до 40,0 - 41,0 млн. тонн;

збільшення обсягів перевезень (відправлень) пасажирів усіма видами транспорту до 333,0 млн. пас.

Відповідальні за напрям діяльності: управління транспортно-комунікаційної інфраструктури Одеської обласної державної адміністрації, Служба автомобільних доріг в Одеській області.

2.2.2. Промисловість та модернізація промислових потужностей

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Розбудова сучасної індустрії
Стратегічні цілі:	Відновлення виробничого потенціалу, впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку індустрії; створення умов для розвитку малого та середнього бізнесу в індустрії

Умови функціонування:

втрата традиційних ринків збуту та коопераційних зв'язків;
недостатній рівень гармонізації національних стандартів та систем управління якістю з міжнародними та європейськими;
фізичне та моральне зношення основних виробничих фондів;
недостатній інноваційний рівень промислового виробництва та відсутність стимулів до інноваційної діяльності;
висока ціна на природний газ та електроенергію, вартість тарифів на перевезення;
зниження попиту на продукцію вітчизняних товаровиробників на внутрішньому та міжнародному ринку;
високі відсоткові ставки комерційних банків;
нестача необхідної кількості фахівців з кваліфікацією, що відповідає потребам промисловості.

Мета: розширення ринків збуту місцевих виробників, впровадження сучасних енергоефективних технологій і обладнання, зниження собівартості за рахунок економії енергоресурсів, збільшення обсягів наукоємної та конкурентоспроможної за ціною і якістю продукції.

Основні завдання:

створення умов для диверсифікації виробництва та оптимізації його структури;
підвищення технологічного рівня виробництва та застосування інноваційних механізмів розвитку для формування конкурентних переваг;
зміцнення виробничих зв'язків з підприємствами – постачальниками сировини, приватними господарствами, фермерами та переробними підприємствами;
збільшення обсягів виробництва експортної та імпортозамінної продукції;
впровадження технологій виробництва продукції з новим рівнем якості і властивостей на основі використання новітніх технологій;
запровадження енергоощадних та енергоефективних технологій, перехід на альтернативні види палива;

забезпечення присутності продукції регіональних виробників на освоєних ринках та вихід на нові ринки збуту;

залучення місцевих товаровиробників для участі у виставково-ярмаркових заходах з метою презентації виробничого потенціалу області.

Очікувані результати:

приріст промислового виробництва очікується на рівні 2,5 %;

обсяг реалізованої промислової продукції зросте до 45,5 млрд. грн.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації.

2.2.3. Агропромисловий комплекс та підвищення його конкурентоспроможності

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Розвиток високопродуктивного аграрного виробництва
Стратегічні цілі:	<i>Ефективне функціонування аграрної сфери; розвиток ринкової інфраструктури; стабільне зростання виробництва продукції тваринництва; створення умов для розвитку малого та середнього бізнесу в аграрній сфері</i>

Умови функціонування:

зниження родючості земель, необхідність впровадження енерго- та вологозберігаючих технологій;

залежність результатів сільськогосподарського виробництва від природно-кліматичних умов;

нестабільність цін на продукцію сільського господарства;

необхідність збільшення поголів'я худоби та наросування виробництва тваринницької продукції;

недосконале функціонування інфраструктури аграрного ринку;

необхідність стимулювання в сільській місцевості зайнятості населення в сфері сільськогосподарського товарного виробництва.

Мета: забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Основні завдання:

реалізація заходів Регіональної програми розвитку агропромислового комплексу Одещини на 2014-2018 роки;

удосконалення структури посівних площ та впровадження у виробництво елементів науково обґрунтованої системи землеробства передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;

поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, поповнення парку зернозбиральної техніки;

розширення використання інновацій в аграрному секторі, розвитку зрошувального землеробства;

застосування новітніх технологій вирощування сільськогосподарських культур та впровадження високопродуктивних сортів рослин;

сприяння організації та розвитку крупнотоварних сільськогосподарських підприємств;

збільшення частки сільськогосподарської продукції з високою доданою вартістю;

забезпечення розвитку інфраструктури аграрного ринку (обслуговуючих кооперативів, оптових ринків сільськогосподарської продукції);

продовження реконструкції молочно-товарної ферми на 600 гол. корів СТОВ «Агрофірми «Петродолинське»» в Овідіопольському районі.

Очікувані результати:

індекс обсягу сільськогосподарського виробництва у 2017 році прогнозується на рівні 100,1%;

забезпечення виробництва валової продукції рослинництва у всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) на 10,0 млрд. грн.;

забезпечення виробництва валової продукції тваринництва у всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) на 1,9 млрд. грн.

Відповідальний за напрям діяльності: управління аграрної політики Одеської обласної державної адміністрації.

2.2.4. Будівництво, реконструкція

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Розбудова сучасної індустрії
Стратегічні цілі:	Відновлення виробничого потенціалу, впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку індустрії

Умови функціонування:

відсутність комплексного підходу до реконструкції фізично та морально застарілого житлового фонду;

наявність у регіоні великої кількості об'єктів незавершеного будівництва;

висока вартість одного квадратного метра житла;

високі процентні ставки за кредитами на придбання житла;

зниження купівельної спроможності населення;

ускладнена процедура оформлення та неефективне використання земельних ділянок (довгобуду, перепродаж земельних ділянок тощо).

Мета: забезпечення населення якісним та доступним житлом через створення умов, за яких кожен громадянин матиме змогу вирішити житлову проблему шляхом будівництва або придбання житла у власність, взяття в оренду чи одержання соціального житла.

Основні завдання:

забезпечення житлом громадян, які потребують соціального захисту:

формування та утримання житлового фонду соціального призначення з метою забезпечення житлом громадян, що перебувають на соціальному квартирному обліку;

будівництво (придбання) житла для пільгових категорій населення (багатодітних сімей, хворих, інвалідів війни та учасників бойових дій, членів сімей загиблих), а також житла для працівників бюджетних установ;

реалізація регіональної програми забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа на 2016-2018 роки:

приведення у належний стан житлових приміщень, що знаходяться у власності дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа;

проведення ремонту житла, що знаходяться у власності дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, з урахуванням встановлених санітарних і технічних вимог;

забезпечення придбання та передача у власність дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, впорядкованих жилих приміщень для постійного проживання;

придбання житла для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа;

формування житлового фонду соціального житла, що знаходяться у власності територіальних громад та передача його у користування для подальшого забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа;

інвентаризація існуючих житлових фондів та об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, формування житлового фонду соціального житла, передача у користування;

реалізація державної програми забезпечення молоді житлом:

надання пільгових довготермінових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) чи придбання житла;

надання додаткових пільг для позичальників що постійно працюють у сільськогосподарському виробництві, у соціальній сфері села та органах місцевого самоврядування на селі;

реконструкція застарілого житлового фонду:

здійснення заходів щодо проведення комплексної реконструкції фізично та морально застарілого житлового фонду у регіоні;

вирішення житлових питань громадян, які проживають у будинках (житлових приміщеннях), що не відповідають діючим санітарно-технічним вимогам, і є непридатними для проживання або аварійними;

сприяння реалізації на державному рівні заходів зі спрощення оформлення дозвільних документів на земельну ділянку під забудову.

Очікувані результати:

забезпечення будівництва необхідного обсягу житлового фонду соціального призначення;

забезпечення будівництва (придбання) житла для вирішення житлових питань громадян, які потребують поліпшення житлових умов та проживають в непридатних для проживання (аварійних) приміщеннях;

скорочення черги громадян, які потребують поліпшення житлових умов, шляхом застосування механізму співфінансування будівництва (придбання) доступного житла;

забезпечення житлом 1116 осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавленого батьківського піклування;
 поступове виведення з експлуатації аварійних житлових будинків;
 добудова наступних об'єктів незавершеного будівництва:
 10-поверховий 2-секційний житловий будинок № 45 (21-А) у мкр III-4-3 ж/м Котовського по вул. Генерала Бочарова у м. Одесі;
 група житлових будинків за адресою: м. Одеса, вул. Головківська, 5-7;
 громадсько-житловий комплекс «Золоте руно» за адресою: м. Одеса, вул. Люстдорфська дорога ріг вул. Маліновського;
 багатофункціональний громадсько-житловий комплекс «Південний» по вул. Фонтанська дорога, 118-а у м. Одесі (ЖК «Золотий берег»);
 комплекс житлових будинків по вул. Пішонівська, 20-28, сп. Ковалевського, 5-5а (будинки №№ 03, 09, 10).

Відповідальні за напрям діяльності: Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності, управління містобудування та архітектури Одеської обласної державної адміністрації.

2.2.5. Розвиток житлово-комунального господарства

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення комфортних умов проживання
Стратегічні цілі:	Реформування житлово-комунальної сфери; підвищення якості комунальних послуг

Умови функціонування:

моральний та фізичний знос основних фондів (очисні споруди та каналізаційні мережі були побудовані у 70-80 роках);
 недостатнє фінансування будівництва нових каналізаційних очисних споруд та реконструкції існуючих;
 необхідність фінансової підтримки з державного бюджету у сумі близько 80 млн. грн. для завершення будівництва Кілійського та Татарбунарського групових водопроводів;
 відсутність резервних джерел енергопостачання, нерівномірність подачі стоків, економія коштів на кваліфікованому обслуговуючому персоналі, відомчій лабораторії;
 потреба у вдосконаленні наявної в регіоні лабораторної бази контролю якісних показників води;
 недосконалість системи соціального захисту населення у сфері надання житлово-комунальних послуг, неузгодженість норм законодавства щодо регулювання взаємовідносин споживачів і виробників/виконавців житлово-комунальних послуг;
 відсутність дієвого власника в багатоквартирному житловому фонді внаслідок повільних темпів створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ).

Мета: підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства області для задоволення потреб населення в якісних житлово-комунальних послугах.

Основні завдання:

будівництво систем водопостачання на півдні області;
реконструкція системи водопостачання міста Одеси та приміських населених пунктів;
здійснення заміни або ремонту 63 км водопровідних та 26 км каналізаційних мереж;
проведення реконструкції системи водовідведення у с. Шабо Білгород-Дністровського району;
пошук якісних підземних вод та буріння артезіанських свердловин в населених пунктах, в яких існує дефіцит питної води;
матеріально-технічний розвиток водопровідно-каналізаційного господарства міст, селищ та сіл області;
продовження модернізації житлового фонду, відновлення роботи непрацюючих ліфтів у житлових будинках, встановлення приладів обліку водо- та теплопостачання.

Очікувані результати:

впровадження енергоефективних технологій на об'єктах водопостачання та водовідведення;
забезпечення населення якісною питною водою.

Відповідальні за напрям діяльності: Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності, управління містобудування та архітектури Одеської обласної державної адміністрації.

2.2.6. Туристична та курортно-рекреаційна галузі

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Якісний розвиток туристично-рекреаційної сфери
Стратегічні цілі:	Підвищення якості та конкурентоспроможності туристичного продукту; раціональне використання рекреаційного та туристичного потенціалів регіону; розвиток регіональної інформаційної інфраструктури рекреаційних та туристичних послуг; створення умов для розвитку малого та середнього бізнесу у туристичній сфері

Умови функціонування:

низька поінформованість вітчизняних та іноземних туристів щодо туристичного і рекреаційного потенціалу Одеської області;
недостатній рівень професійної підготовки суб'єктів туристичної діяльності;
недостатній рівень інформаційно-рекламного забезпечення галузі та відсутність якісних багатомовних інформаційних матеріалів з комплексної презентації туристично-рекреаційного потенціалу області;
відсутність у необхідному обсязі інноваційних проектів у сфері туристично-екскурсійного обслуговування.

Мета: створення умов для забезпечення сталого розвитку сфери туризму та курортів у Одеській області, перетворення її у конкурентоспроможну, високорентабельну, інтегровану у світовий ринок галузь, що зможе стати вагомим чинником прискорення соціально-економічного розвитку області та підвищення якості життя населення.

Основні завдання:

реалізація заходів Програми розвитку туризму та курортів Одеської області на 2017-2020 роки;

проведення начальних семінарів та майстер-класів з актуальних питань розвитку сфери туризму та прогресивних форм і методів туристичного обслуговування;

популяризація розвитку соціально-значущих видів туризму: лікувально-оздоровчого, спортивного, екологічного, сільського та сприяння розробці нових тематичних програм туристично-екскурсійного обслуговування;

проведення виїзних презентацій та прес-турів щодо ознайомлення з туристичним потенціалом районів області;

представлення можливостей туристично-рекреаційного комплексу регіону в рамках вітчизняних та міжнародних заходів туристичної спрямованості (форуми, виставки, фестивалі тощо);

участь у програмах транскордонного співробітництва, спрямованих на розвиток туристичної інфраструктури та популяризацію регіонального туристичного продукту;

видання багатомовних рекламно-інформаційних матеріалів щодо туристично-рекреаційного потенціалу області;

сприяння громадським організаціям і суб'єктам туристичної діяльності щодо розробки і реалізації проектів у сфері туризму з залученням коштів міжнародної технічної допомоги.

Очікувані результати:

зростання обсягу туристичного потоку прогнозується на рівні 5,5%;
збільшення кількості проведених заходів у сфері подієвого туризму;
впровадження нових тематичних туристично-екскурсійних маршрутів.

Відповідальний за напрям діяльності: управління туризму, рекреації та курортів Одеської обласної державної адміністрації.

2.3. ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ, ГУМАНІТАРНИЙ РОЗВИТОК ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

2.3.1. Демографічний розвиток та ринок праці

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Формування конкурентоспроможного інтелектуального капіталу
Стратегічні цілі:	Формування активного бізнес-середовища

Умови функціонування:

необхідність кадрового забезпечення галузей економіки відповідно до реальних потреб ринку праці (хронічно існує попит на висококваліфіковані

інженерні та робочі кадри для виробничої сфери на тлі надлишку у декілька разів юристів, економістів, менеджерів тощо);

недостатній рівень кваліфікації осіб, які шукають роботу;

наявність молодіжного безробіття (35,2 відсотка від кількості зареєстрованих безробітних молодь віком до 35 років);

недосконалість соціально-трудових відносин та «тіньова» зайнятість (за оцінками експертів, обсяги такого ринку праці сягають понад 60,0 відсотка);

низький рівень доходів населення та мотивації до праці;

міждержавна міграція робочої сили (щорічно зростають обсяги українських трудових мігрантів працездатного віку, які працюють по трудовим контрактам у іноземних роботодавців - понад 70,0 тис. осіб).

Мета: підвищення економічної активності населення, сприяння ефективному використанню робочої сили та недопущення зростання безробіття.

Основні завдання:

забезпечення надання шукачам роботи своєчасних та якісних послуг, спрямованих на прискорення їх працевлаштування;

надання якісних та своєчасних послуг внутрішньо переміщеним особам та демобілізованим військовослужбовцям, які брали участь в АТО;

організація професійного навчання, орієнтованого на задоволення поточних та перспективних потреб роботодавців, з максимальним використанням навчальної бази Одеського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості;

заохочення роботодавців, які зберігають діючі та створюють нові робочі місця насамперед для громадян, які недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці;

створення умов для працевлаштування в обсягах, необхідних для запобігання довготривалому безробіттю, зокрема нарощування обсягів професійного навчання безробітних під конкретне замовлення роботодавців та за професіями, що передбачають в подальшому самозайнятість або підприємництво, особливо мешканців сільської місцевості з урахуванням обмежених можливостей працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця на селі.

Очікувані результати:

кількість населення, зайнятого економічною діяльністю, збільшиться до 1008,4, рівень зайнятості – до 57,0 відсотка;

кількість безробітного населення зменшиться до 71,3 тис. осіб, рівень безробіття становитиме 6,6 відсотка;

рівень зареєстрованого безробіття очікується на рівні 2016 року і становитиме 1,0 відсотка;

кількість утворених в усіх сферах економічної діяльності робочих місць складе 22,0 тис.;

працевлаштування за сприяння державної служби зайнятості 18,5 тис. зареєстрованих безробітних;

охоплення професійною підготовкою, перепідготовкою та підвищенням

кваліфікації 7,9 тис. осіб;

залучення до участі у громадських та тимчасових роботах 8,9 тис. осіб.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.2. Грошові доходи населення та заробітна плата

Умови функціонування

недосконалість діючих систем оплати праці в частині диференціації розміру заробітної плати різних кваліфікаційних груп працівників;

поширення зайнятості у тіньовому секторі;

недосконалість нормативно-правової бази у сфері колективно-договірного регулювання;

існування заборгованості з виплати заробітної плати;

порушення роботодавцями профспілкових прав.

Мета: забезпечення зростання облікованих доходів населення, сприяння підвищенню рівня оплати праці та скороченню боргів з виплати заробітної плати.

Основні завдання:

налагодження ефективної співпраці відповідних територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та місцевих органів виконавчої влади щодо здійснення контролю своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці, виконання роботодавцями умов колективних договорів та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати;

проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо недопустимості використання робочої сили з порушенням трудового законодавства;

сприяння скороченню нелегальної зайнятості населення області, легалізації трудових відносин;

посилення роботи щодо забезпечення додержання мінімальних гарантій з оплати праці та у сфері боротьби з тіньовою зайнятістю, проведення правової роз'яснювальної роботи.

Очікувані результати:

зростання середньомісячної заробітної плати до 6800,0 грн. (темп росту до 2016 року – 141,4%);

підвищення середньомісячної заробітної плати в області до загальноукраїнського рівня;

скорочення заборгованості із виплати заробітної плати.

Відповідальні за напрям діяльності: Департаменти: соціальної та сімейної політики, економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.3. Соціальний захист

Умови функціонування:

необхідність вдосконалення законодавчої бази, що регламентує сферу соціального забезпечення;

недостатньо високий рівень ефективності системи соціальних послуг;
стрімке зростання вартості послуг, які надають заклади охорони здоров'я, освіти, культури та не відповідність їх критерію «ціна-якість»;
недостатність коштів для фінансування заходів у сфері соціального захисту населення.

Мета: забезпечення гарантованого рівня та якості життя, соціального захисту малозабезпечених, пільгових верств населення, учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб.

Основні заходи:

Реалізація заходів обласної цільової програми соціальної підтримки населення на 2016-2017 роки «Захист і Турбота», зокрема своєчасне надання:

– цільової адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення області та сім'ям, які опинилися у скрутних життєвих обставинах;

– одноразової додаткової адресної матеріальної допомоги 600 багатодітним сім'ям, які виховують п'ять і більше неповнолітніх дітей (у віці до 16 років) у розмірі 1000 грн. та щоквартальної підтримки 150 сім'ям, які виховують дітей з розумовою відсталістю у розмірі 400 грн.;

– щомісячних довічних стипендій 75 громадянам віком старше 100 років у розмірі 600 грн. та щомісячних стипендій 600 інвалідам війни та учасникам бойових дій Другої світової війни у розмірі 400 грн.;

– щомісячної допомоги 400 сім'ям загиблих (померлих) військових, які брали участь в бойових діях у Республіці Афганістан та інших країнах у розмірі 1000 грн.;

– одноразової матеріальної допомоги ветеранам Другої Світової війни 1939-1945 років на придбання ліків та в особливих випадках;

– одноразової допомоги до Дня Перемоги 650 інвалідам війни та учасникам бойових дій Другої Світової війни у розмірі 1000 грн., а також одноразової матеріальної допомоги 107 колишнім політв'язням і репресованим у сумі 2720 грн.;

– щомісячної матеріальної допомоги 1270 інвалідам війни, учасникам бойових дій, інвалідам 1 групи загального захворювання у Республіці Афганістан та бойових дій на території інших країн у розмірі 500 грн.;

– щомісячної допомоги 110 сім'ям загиблих (померлих) та оголошених зниклими без вісті військових, в т.ч. співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 2000 грн.;

– щомісячної стипендії 100 інвалідам-військовослужбовцям, в т.ч. співробітникам правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 1000 грн.;

– одноразової грошової допомоги 500 особам, мобілізованим з 2014 року у сумі 3000 грн.;

– щомісячної матеріальної допомоги дітям 800 військовослужбовців та працівників правоохоронних органів на період знаходження в зоні антитерористичної операції на Сході України у розмірі 300 грн.;

– придбання щомісячних продуктових кошиків для 774 ветеранів Другої Світової Війни, колишні неповнолітні (яким на момент ув'язнення не виповнилось 18 років), в'язні концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, створених нацистською Німеччиною в період Другої Світової війни, дітей, які народилися в місцях примусового тримання їх батьків; колишніх малолітніх (яким на момент ув'язнення не виповнилось 14 років), в'язні концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, визнаних інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та інших причин у розрахунку 300 грн. вартості одного кошика;

– матеріальної допомога на оздоровлення в санаторіях Одещини 600 осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які мають 1,2 групи інвалідності, ветеранів війни та інвалідів загального захворювання та з дитинства у супроводі одного з батьків (за необхідності).

Очікувані результати:

посилення соціального захисту та медичного забезпечення ветеранів війни та праці, інвалідів та інших малозабезпечених верств населення;

надання цільової адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення області та сім'ям, які опинилися у скрутних життєвих обставинах;

своєчасна матеріальна допомога на оздоровлення в санаторіях Одещини, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

покращення якості життєдіяльності людей з обмеженими потребами, учасників АТО та інших.

облаштування умовами доступності 70 об'єктів для людей з обмеженими можливостями відповідно до державних будівельних норм адміністративних будівель органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, закладів системи освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення з урахуванням потреб інвалідів.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.4. Пенсійне забезпечення

Умови функціонування

використання наявних резервів наповнення бюджету Пенсійного фонду України;

необхідність впровадження інновацій та сучасних інформаційних технологій у технологічний, організаційний, інфраструктурний та кадровий розвиток системи Пенсійного фонду України;

поліпшення якості обслуговування громадян;

Мета: своєчасне фінансування і виплата пенсій, забезпечення фінансової стабільності пенсійної системи.

Основні заходи:

проведення перерахунків пенсій у зв'язку із змінами в законодавстві та за заявами про проведення перерахунків у строки, визначені законодавством України;

контроль за своєчасністю і повнотою взяття на облік та виплатами пенсій внутрішньо переміщеним особам;

організація роботи по погашенню заборгованості по платежах до Пенсійного фонду України;

контроль за використанням коштів Пенсійного фонду України;

ефективна співпраця з контролюючими органами та місцевими органами виконавчої влади, громадськими організаціями, спрямована на додержання трудових прав працівників, легалізацію заробітної плати та забезпечення пенсійних прав застрахованих осіб;

системна інформаційно-роз'яснювальна робота з населенням з питань пенсійного забезпечення;

впровадження електронних технологій, автоматизація управління та контролю;

оптимізація функцій структурних підрозділів Фонду, ефективний розподіл повноважень і сфер відповідальності.

Очікувані результати:

забезпечення своєчасного та в повному обсязі фінансування витрат на виплату пенсій і допомоги;

виконання бюджету головного управління Пенсійного фонду України в Одеській області на 2017 рік;

скорочення заборгованості по платежах до Пенсійного фонду України;

впровадження нових стандартів обслуговування.

Відповідальний за напрям діяльності: Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області.

2.3.5. Охорона здоров'я

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення умов для здорового та культурно розвитку населення
Стратегічні цілі:	Підвищення якості та доступності медичних послуг

Умови функціонування:

загальний обсяг фінансування охорони здоров'я Одеської області складає близько 3 млрд. грн.: 80% з цієї суми – це заробітні плати (з них 10-30% - утримання адміністративного апарату), лише 5% - це фінансування технологій; недостатній рівень кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів регіону;

низький рівень оснащення бригад екстреної медичної допомоги відповідним обладнанням, зокрема комплектами дихальної апаратури, дефібриляторами та інкубаційними наборами, електрокардіографами, комплектами вакуумних шин тощо;

збереження тенденцій щодо високого рівня захворюваності на хвороби системи кровообігу та деякі соціально значимі хвороби, зокрема туберкульоз;
необхідність покращення медичного обслуговування населення області, насамперед у сільській місцевості.

Мета: Забезпечення максимальної доступності і якості медичних послуг для людей шляхом оновлення система охорони здоров'я області, основою якої є вертикальна інтеграція усіх 3-х рівнів системи медичної допомоги:

- первинного – лікарі сімейної практики;
- вторинного – лікарні районного рівня;
- третинного – заклади охорони здоров'я обласного рівня та спеціалізовані медичні центри.

Зв'язуючими ланками між цими рівнями є:

- система дистанційної медицини з використанням електронного діагностичного обладнання та віддалених консультацій спеціалістів з використанням технологій телемедицини;

- дистанційне навчання та підвищення кваліфікації медперсоналу з використанням технологій онлайн-освіти;

- система екстреної (швидкої) медичної допомоги – оновлена та оснащена новітнім обладнанням.

Основні завдання:

- оптимізація мережі закладів охорони здоров'я регіону та підвищення ефективності функціонування шляхом переходу на фінансування не за кількістю ліжок, а за обсягами наданої медичної допомоги;

- удосконалення роботи єдиної системи екстреної медичної допомоги, укомплектування спеціалістами бригад швидкої медичної допомоги у відповідність до встановлених нормативів, забезпечення їх матеріально-технічного оснащення;

- початок роботи Єдиного диспетчерського центру, обладнання автомобілів швидкої допомоги GPS-трекерами (21 автомобіль вже обладнано, планується обладнання ще 61 та придбання нових сучасних автомобілів);

- запровадження системи дистанційних консультацій з використанням відеозв'язку шляхом створення дистанційного консультаційного центру, курсів підвищення кваліфікації для сімейних лікарів;

- започаткування процесу створення в області 9 госпітальних округів на основі реальних потреб громадян у різних видах медичної допомоги та фактичної популярності закладів охорони здоров'я серед пацієнтів;

- початок переходу медичних закладів із форми бюджетних установ до форми комунальних некомерційних підприємств, що дасть можливість ефективного використання ресурсів, конкуренції та відповідно підвищення якості медичних послуг мешканців області;

- передбачається створення спеціалізованих медичних кластерів, до яких увійде декілька спеціалізованих медичних установ одного профілю, перерозподіл функцій з метою уникнення їх дублювання, вилучення з медустанов обслуговуючих підрозділів (стерилізація, лабораторія, послуги транспорту,

- прання) та виділення їх в окремі комунальні підприємства;
- розширення мережі спеціалізованих установ за пріоритетними для області напрямками медичних послуг - реперфузійних центрів (лікування інфаркту міокарду) та центрів гемодіалізу;
  - реалізація заходів Обласної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2016-2018 роки;
  - розширення мережі лікарських амбулаторій у містах області (у сільській місцевості при можливості) шляхом створення їх у структурі житлових комплексів;
  - покращення матеріального устаткування амбулаторій сімейного лікаря та ФАПів;
  - проведення щоквартального моніторингу діяльності Центрів первинної медико-санітарної допомоги, як юридично самостійних закладів, на усіх адміністративних територіях області та усіх видів підпорядкованості (приватні установи загальної практики);
  - впровадження та розвиток державного медичного страхування, паліативної та хоспісної допомоги населенню області.

Очікувані результати:

В рамках реалізації реформи охорони здоров'я в Україні та Концепції розвитку охорони здоров'я в Одеській області передбачається

- підвищення якості та доступності гарантованої медичної допомоги (доступ до цілодобової кваліфікованої невідкладної медичної допомоги у всіх районних лікарнях);
- зниження смертності та інвалідизації хворих області від серцево-судинної патології, забезпечення хворих на гострий інфаркт міокарду своєчасною безкоштовною спеціалізованою медичною допомогою (стентування коронарних артерій та стаціонарний супровід);
- зниження витрат на утримання закладів охорони здоров'я на районному рівні на 10-30%, обласному 20-30%;
- зниження витрат на екстрену допомогу на 15-20%;
- дистанційне забезпечення доступу жителів області до експертного консультування спеціалістів обласного рівня;
- створення системи безперервного навчання та підвищення професійного рівня медичних працівників.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.6. Підвищення якості та конкурентоспроможності освіти

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Формування конкурентоспроможного інтелектуального капіталу
Стратегічні цілі:	Розвиток сучасної високоякісної освіти та науки; кадрове та комунікаційне забезпечення

Умови функціонування:

реалізація комплексної програми «Освіта Одещини» на 2015-2018 роки;

нерівність доступу до дошкільної освіти;

необхідність оновлення сучасною комп'ютерною технікою класів, а також предметних кабінетів навчальних закладів районів та міст області;

необхідність поповнення бібліотечних фондів загальноосвітніх навчальних закладів;

потреба у збереженні енергетичних ресурсів, зокрема здійснення постійного контролю за встановленням (заміною) лічильного обладнання в установах і закладах освіти, заміною вікон на металопластикові енергоефективні, здійснення модернізації котелень (газозаміщення, переведення котелень на альтернативні види палива тощо);

відсутність у місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування повноважень щодо управління закладами професійно-технічної освіти, що фінансуються з місцевих бюджетів;

недостатність навчально-методичного та ресурсного забезпечення вивчення мов національних меншин, недосконалість системи неперервного підвищення кваліфікації викладачів;

відсутність приміщення для занять фізичною культурою (окремі заклади освіти).

Мета: формування доступної та якісної системи регіональної освіти і виховання, що відповідає вимогам суспільства та динамічно розвивається, її інтеграції в європейський і світовий освітній простір, підвищення компетентності та кваліфікації педагогічних кадрів шляхом реалізації пріоритетних напрямів розвитку освіти в області.

Основні завдання:

продовження роботи щодо формування оптимальної мережі загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до потреб населення, у тому числі в межах територіальних громад;

контроль за обов'язковим здобуттям усіма дітьми і молоддю повної загальної середньої освіти в обсягах, визначених державними стандартами загальної середньої освіти;

забезпечення якісною освітою дітей з особливими освітніми потребами, впровадження інклюзивної форми навчання, захист прав та інтересів дітей, які потребують соціальної допомоги та підтримки;

збереження мережі позашкільних навчальних закладів;

розширення мережі дошкільних навчальних закладів приватної форми власності;

упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти;

поліпшення матеріально-технічного забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема, оснащення кабінетами фізики, хімії, біології,

географії, математики, навчальними комп'ютерними комплексами з мультимедійними засобами навчання;

придбання шкільних автобусів для забезпечення пільгового проїзду учнів, вихованців та педагогічних працівників сільської місцевості до місця навчання і додому;

відновлення раніше закритих та будівництво нових дошкільних навчальних закладів, створення навчально-виховних комплексів, відкриття додаткових груп при функціонуючих садочках;

проведення реконструкції, капітального ремонту будівель і споруд комунальних закладів освіти обласного підпорядкування;

запровадження нових програм літнього оздоровлення та освіти школярів;

проведення реорганізації системи професійно-технічної освіти професійно-технічних навчальних закладів у професійні ліцеї та вищі професійні училища, створення умов для забезпечення потреб суспільства, ринку праці у кваліфікованих кадрах.

Очікувані результати:

збільшення кількості місць у дошкільних навчальних закладах області (до 1000 місць) шляхом реконструкції, відновлення діяльності, будівництва дошкільних установ;

оптимізація мережі загальноосвітніх навчальних закладів, створення опорних шкіл у контексті процесів децентралізації;

охоплення всеобучем дітей шкільного віку на рівні не менше 99,9% від їх загальної кількості;

покращення матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів загальноосвітніх навчальних закладів області;

збільшення чисельності учнів, які братимуть участь у програмах літнього оздоровлення та освіти школярів;

збільшення охоплення дітей позашкільною освітою;

100% забезпечення підвезення учнів та педагогічних працівників до місць навчання і додому;

100% забезпечення педагогічними кадрами закладів і установ освіти;

оптимізація мережі професійно-технічних навчальних закладів області;

забезпечення виконання регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.7. Культура та охорона культурної спадщини

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення умов для здорового та культурно розвитку населення
Стратегічні цілі:	Розвиток культури та збереження об'єктів культурної спадщини

Умови функціонування:

реалізація обласної комплексної програми «Культура Одещини 2017-2019 роки»;

необхідність реформування галузі культури області в умовах децентралізації, створення нової архітектури інтегрованої системи закладів культури і мистецтв області на основі універсального доступу та економічної доцільності;

незадовільний матеріально – технічний стан закладів культури і мистецтва, особливо тих, що розташовані у пам'ятках архітектури (Одеський літературний музей, Одеський художній музей, Одеський музей західного та східного мистецтва, Одеський академічний український музично - драматичний театр, Одеська обласна філармонія, Одеський театр юного глядача);

необхідність модернізації матеріально-технічної бази та інформаційно-технологічної інфраструктури публічних бібліотек та музеїв області;

потреба у продовженні реставраційних робіт будівлі Одеського музею морського флоту (колишній Англійський клуб) - пам'ятки містобудування і архітектури національного значення.

необхідність забезпечення збереження визначних пам'яток культурної спадщини від загрози пошкодження та руйнування.

Мета: модернізація функцій закладів культури області, орієнтування їх на відкриття нових можливостей та нових культурних послуг, популяризація культурної спадщини Одеської області, створення умов для духовного розвитку національних меншин та їх інтегрування в українське суспільство.

Основні завдання:

реалізація заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини-2017-2019 роки»;

забезпечення повноцінного розвитку і функціонування української мови як державної та збереження традиційної для регіону багатомовності, розвиток усіх мовних груп, що мешкають у регіоні: оновлення книжкових фондів обласних бібліотек сучасної української літературою та мовами національних меншин, проведення фестивалів українського фольклору, української пісні, збільшення вистав українською мовою в одеських театрах тощо;

реалізація плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді шляхом формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості, популяризації національної духовно-культурної спадщини та збільшення кількості відвідувань дітьми та молоддю закладів, що популяризують культурні та мистецькі традиції українського народу, а також експозиції музеїв, присвячених національно-визвольній боротьбі українців;

модернізація матеріально-технічної бази та інформаційно-технологічної інфраструктури публічних закладів та установ культури обласного підпорядкування, реекспозиції музеїв, інтенсивний розвиток та актуалізація інформаційних ресурсів бібліотек на електронних носіях і забезпечення доступу до них;

виготовлення облікової документації на об'єкти культурної спадщини та виконання проектних, першочергових протиаварійних робіт на пам'ятках історії,

архітектури та містобудування, забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;
занесення об'єктів культурної спадщини Одеської області до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

Очікувані результати:

належне функціонування мережі закладів та установ культури і мистецтва, створення закладів культури нового типу, як творчих, інноваційних інститутів, які ефективно слугують суспільству:

придбання обладнання для фондосховищ та експозиційних залів Одеського музею західного та східного мистецтва;

реекспозиція Одеського літературного музею;

виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення ремонтно-реставраційних робіт Одеського художнього музею;

оновлення бібліотечних фондів сучасною українською літературою та кращими зразками світової літератури;

збереження самобутніх національних традицій краю, створення умов для творчої самореалізації особистості через розмаїття форм самовираження:

проведення майже 30 культурно-мистецьких заходів, у тому числі міжнародного та всеукраїнського рівня;

інтеграція регіону у світовий культурний та інформаційний простір:

проведення міжнародних професійних конкурсів, фестивалів та мистецьких акцій;

виконання заходів з охорони та збереження пам'яток культурної спадщини:

виготовлення документації з визначення меж та режимів використання історичних ареалів двох історичних населених місць;

виготовлення облікової документації на 15 об'єктів культурної спадщини;

встановлення 15 дошок на пам'ятки культурної спадщини.

Відповідальний за напрям діяльності: управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.8. Фізична культура та спорт

Пріоритет	Забезпечення умов для здорового та
СТРАТЕГІЇ-2020:	культурно розвитку населення
Стратегічні цілі:	Розвиток фізичної культури та спорту

Умови функціонування:

низький рівень оздоровчої рухової активності населення від якого на 60 % залежить стан здоров'я людини;

невідповідність потребам населення послуг, що надаються закладами фізичної культури і спорту за місцем проживання, роботи громадян та в місцях масового відпочинку, у тому числі в сільській місцевості, та осіб з обмеженими фізичними можливостями та інвалідністю;

невідповідність вимогам сучасності та значне відставання від світових стандартів ресурсного забезпечення сфери фізичної культури і спорту, а саме:

організаційного, кадрового, науково-методичного, медико-біологічного, фінансового, матеріально-технічного, інформаційного;

найнижчі темпи зростання видатків на фінансування сфери серед усіх галузей.

Мета: забезпечення розвитку різних видів спорту, проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи з населенням всіх вікових груп, сприяння розвитку спортивної інфраструктури області.

Основні завдання:

реалізація заходів обласної Програми розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2014-2017 роки;

виконання плану заходів на 2017 рік щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»;

популяризація здорового способу життя та створення належних умов для занять фізичною культурою і спортом серед широких верств населення за місцем роботи, навчання, проживання і відпочинку, з ефективним використанням існуючих спортивних об'єктів міст та районів області;

забезпечення підготовки та участі спортсменів і збірних команд у чемпіонатах України, X Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту, чемпіонатах Європи і світу; Олімпійських, Дефлімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній Шаховій олімпіаді, Інтелектуальних іграх;

сприяння діяльності та збереження існуючої мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, школи вищої спортивної майстерності, центру олімпійської підготовки, спортивних клубів з олімпійських та не олімпійських видів спорту та видів спорту серед інвалідів;

удосконалення підготовки спортсменів до складу національних команд, спроможних конкурувати на світовому рівні за медалі найвищого ґатунку.

Очікувані результати:

збільшення кількості спортивних майданчиків за місцем проживання та у місцях масового відпочинку громадян;

збільшення чисельності населення, що регулярно займається різними видами спорту та фізичною культурою;

збільшення кількості кваліфікованих тренерів і тренерів-викладачів фізкультурно-спортивних організацій, що працюють за фахом;

збільшення кількості спортсменів області, які ввійдуть до складу збірних команд України, до складу олімпійської збірної команди України.

Відповідальний за напрям діяльності: управління молодіжної політики та спорту Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.9. Підтримка сімей, дітей та молоді

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення умов для здорового та культурно розвитку населення.
Стратегічні цілі:	Реалізація державної молодіжної та сімейної політики

Молодіжна політика

Умови функціонування:

необхідність підвищення рівня патріотичного виховання та формування у молодого покоління високої національної свідомості;

високий рівень асоціальної поведінки молоді;

необхідність підвищення рівня практичного формування здорового способу життя та профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі;

недостатній рівень громадської активності молоді та готовності до постійної співпраці з виконавчими органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

потреба у формуванні активної життєвої позиції та залученні молоді до проведення культурно-масових заходів і організації їх дозвілля;

знецінення сімейних цінностей.

Мета: здійснення комплексних заходів щодо пропаганди та формування здорового способу життя в молодіжному середовищі, сприяння соціальному становленню та розвитку підлітків і молоді, підвищення престижу сім'ї, популяризація сімейного способу життя, забезпечення якісного та повноцінного оздоровлення дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Основні завдання:

реалізація заходів обласної цільової комплексної Програми національно - патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки;

реалізація Програми оздоровлення та відпочинку дітей в Одеській області на період 2014-2017 роки;

залучення молоді до розроблення пропозицій з удосконалення механізму реалізації державної молодіжної політики та до вирішення питань місцевого розвитку;

підвищення рівня правової культури молодих громадян, зокрема з питань поваги до прав і свобод людини, відповідальності за власне життя;

формування свідомого ставлення молоді до збереження здоров'я, боротьби із шкідливими звичками;

розвиток учнівського самоврядування у навчальних закладах; забезпечення працевлаштування учнівської молоді соціально незахищених категорій у вільний від навчання час;

збільшення чисельності молоді, що бере участь у діяльності дитячих і молодіжних громадських організацій, надання підтримки сім'ям, посилення уваги суспільства до проблем багатодітних і малозабезпечених сімей, створення умов для їх всебічного розвитку;

здійснення заходів щодо матеріальної підтримки багатодітних і малозабезпечених сімей; підвищення культурного, освітнього, морального рівня сімей та організація культурного дозвілля сімей шляхом проведення культурно-масових заходів місцевого та регіонального рівнів;

збереження мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, розташованих на території області.

Очікувані результати:

залучення до проведення регіонального туру Всеукраїнського конкурсу бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді, тижнів молодіжного самоврядування 200 осіб;

проведення інформаційно-пропагандистських, профілактичних та мистецьких заходів з метою популяризації здорового способу життя, запобігання тютюнопалінню та вживання наркотиків, профілактики інших негативних проявів у молодіжному середовищі та запобігання виявам дискримінації молодих людей за будь-якою ознакою для 10 тис. осіб;

проведення творчої акції «Мистецтво проти наркоманії» та залучення до цієї акції 1,3 тис. осіб;

залучення до проведення активного позашкільного дозвілля дітей і підлітків (Чорноморська флотилія юних моряків) 320 дітей;

забезпечення послугами з оздоровлення та відпочинку 70,0% дітей шкільного віку;

стовідсоткове оздоровлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування із числа учнів шкіл-інтернатів;

забезпечення послугами оздоровлення та відпочинку 100,0% студентів-сиріт.

Сімейна політика

Умови функціонування:

зниження значення сім'ї в системі життєвих цінностей особистості;

відсутність механізму адаптації сім'ї до динамічних процесів у суспільно-політичній та економічній сферах;

існування явища «діти вулиці»;

недосконалість механізму підтримки сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, багатодітних та неповних сімей;

високий рівень аморальної поведінки батьків та нехтування сімейними цінностями у вихованні дітей.

Мета: запобігання дитячій безпритульності і бездоглядності, сирітству, насильству в сім'ї стосовно дітей; забезпечення конституційних прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які залишились без піклування батьків.

Основні завдання:

реалізація заходів комплексної програми «Сім'я і молодь Одещини» на 2016-2017 роки;

реалізація регіональної програми забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа на 2016-2018 роки;

проведення профілактичної роботи з сім'ями, що потрапили у складні життєві обставини, в яких проживають діти;

ефективне функціонування обласного, районних і міських притулків та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей;

сприяння активному розвитку національного усиновлення шляхом створення позитивного іміджу та престижу усиновителів, батьків-вихователів прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, опікунів та піклувальників;

влаштування дітей, які залишились без піклування батьків, до сімейних форм виховання;

забезпечення дотримання прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переміщених з тимчасово окупованих територій;

підвищення ефективності діяльності органів опіки та піклування щодо раннього виявлення дітей, які потребують соціального захисту, надання їм своєчасної допомоги;

залучення громадських та інших організацій до діяльності з питань соціального захисту, соціальної підтримки та надання соціальних послуг дітям, зокрема, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування;

забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа.

Очікувані результати:

збільшення виявлення та підвищення ефективності надання допомоги дітям, що постраждали від жорстокого поводження, насильства в сім'ї;

зменшення кількості сімей, що опинились у складних життєвих обставинах, а саме: сімей, які ухиляються від виконання батьківських обов'язків; сімей, діти з яких перебувають в інтернатних закладах, будинках дитини та центрах соціально-психологічної реабілітації;

збільшення кількості дітей, які повернені до біологічних родин та влаштовані у сім'ї громадян;

збільшення кількості дітей, повернених до біологічних родин що пройшли соціально-психологічну реабілітацію в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей;

повернення у біологічні сім'ї або сім'ї родичів 35,0% дітей, вилучених з сімей, які опинились в складних життєвих обставинах;

влаштування не менше 41 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування, до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;

досягнення 90,0% влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які посиротіли, до сімейних форм виховання;

забезпечення житлом 48 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент соціальної та сімейної політики, служба у справах дітей, управління молодіжної політики та спорту Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.10. Розвиток громадянського суспільства

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Забезпечення суспільно-політичної злагоди у регіоні
Стратегічні цілі:	Розвиток громадянського суспільства

Умови функціонування:

недосконалість нормативно – правової бази щодо функціонування інститутів громадянського суспільства;

необхідність поглиблення взаємодії між інститутами громадянського суспільства та органами публічної влади.

Мета: сприяння розвитку в області громадянського суспільства та забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.

Основні завдання:

проведення форумів із залученням представників інститутів громадянського суспільства;

проведення консультації з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики;

забезпечення регулярного всебічного зв'язку між громадськістю та владою.

Очікувані результати:

виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2017-2020 роки;

наявність на офіційному сайті обласної державної адміністрації відкритої інформації про її діяльність, у тому числі проектів регіональних програм.

Відповідальний за напрям діяльності: Управління комунікацій та інформаційної політики Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.11. Охорона навколишнього природного середовища

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Створення безпечного життєвого простору
Стратегічні цілі:	Забезпечення екологічно сприятливих умов життя

Умови функціонування:

надходження шкідливих забруднюючих речовин у довкілля (в атмосферне повітря, ґрунти, поверхневі та підземні води);

охорона, збереження і розвиток природно-заповідного фонду, формування екологічної мережі.

Мета: забезпечення екологічної безпеки шляхом зниження рівня забруднення навколишнього середовища, охорона, збереження і розвиток природно-заповідного фонду, зменшення обсягів відходів, викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин в водні об'єкти з метою запобігання негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.

Основні завдання:

Для суб'єктів господарювання:

впровадження нових сучасних технологій на виробництві;

виконання підприємствами заходів щодо скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

використання альтернативних видів палива;

Для органів влади:

забезпечення реалізації регіональної Програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 роки;

контроль за дотриманням суб'єктами господарювання вимог, передбачених дозволами на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

посилення надзору (контролю) спеціально уповноваженими на це органами виконавчої влади з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами;

модернізація й удосконалення вулично-дорожньої мережі;

вирішення проблемних питань, пов'язаних із забрудненням поверхневих та підземних водоносних горизонтів;

виконання робіт з розчистки русел річок, захист від підтоплення та затоплення населених пунктів Одеської області;

проведення заходів щодо будівництва та реконструкції каналізаційно-очисних споруд (КНС);

проведення комплексу заходів щодо охорони, збереження і розвитку природно-заповідного фонду та формування екологічної мережі, встановлення меж існуючих та створення нових об'єктів природно-заповідного фонду;

створення реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, обсягів і місць їх видалення;

здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог щодо забезпечення екологічної безпеки, веденням суб'єктами господарювання первинного обліку відходів;

фінансування робіт з будівництва і введення в експлуатацію об'єктів поводження з відходами, а також реконструкції та/або облаштування полігонів і звалищ відповідно до екологічних вимог, рекультивації земельних ділянок, на яких розміщуються полігони і звалища.

Очікувані результати:

зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на 2,9%;

збільшення площі природно-заповідного фонду до 5,0% від загальної площі області;

збільшення надходження екологічного податку на 50,0%;

зменшення забруднення підземних водоносних горизонтів шляхом тампонажу 48,0% артсвердловин, які є потенційно покинутими, частина з них можливо підлягає ліквідаційному тампонажу;

ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ на 50,0%.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.12. Техногенна безпека

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Створення безпечного життєвого простору
Стратегічні цілі:	Підвищення стандартів життя

Умови функціонування:

значне техногенне навантаження на території області через наявність великої кількості потенційно-небезпечних об'єктів;

необхідність забезпечення непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення засобами захисту органів дихання;

перевантаження роботи діючих в області полігонів твердих побутових відходів (ТПВ);

порушення технології захоронення ТПВ через відсутність необхідних споруд і механізмів, що призводить до забруднення навколишнього природного середовища;

відсутність коштів у підприємств житлово-комунального господарства, для забезпечення інноваційної діяльності, реконструкції власних основних фондів;

низька організація роботи із забезпечення пожежної безпеки в сільській місцевості;

необхідність здійснення капітального ремонту або заміни обладнання системи димовидалення, внутрішнього протипожежного водогону, пожежної сигналізації у більшості висотних будинках та будинках підвищеної поверховості;

необхідність створення належних умов безпеки перебування людей на водних об'єктах області;

потреба у переобладнанні регіональної автоматизованої системи централізованого оповіщення населення.

Мета: запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, мінімізації їх наслідків та підвищення ефективності реагування на надзвичайні ситуації обумовлені природними чинниками і техногенними аваріями, створення безпечних умов життєдіяльності населення області.

Основні завдання:

реалізація заходів Регіональної програми цивільного захисту, територіальної оборони, техногенної та пожежної безпеки Одеської області на 2014 – 2017 роки:

проведення реконструкції регіональної системи централізованого оповіщення населення;

створення регіонального матеріального резерву для забезпечення реагування на надзвичайні ситуації та надання невідкладної допомоги постраждалому населенню;

проведення навчання населення та персоналу потенційно-небезпечних об'єктів щодо дій під час виникнення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з використанням новітніх технологій;

забезпечення населення промисловими засобами захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин;

забезпечення належного рівня пожежної безпеки у населених пунктах та місцях масового перебування людей;

забезпечення належного рівня безпечної відпочинку та перебування людей на водних об'єктах;

реалізація адаптаційних заходів, спрямованих на зменшення збитків від надзвичайних ситуацій природного характеру, підвищення рівня безпеки населення і захищеності територій від наслідків таких ситуацій;

забезпечення безпеки проживання у будівлях підвищеної поверховості;

здійснення попереджувальних заходів щодо виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та ліквідації їх наслідків;

будівництво полігонів ТПВ;

придбання спеціалізованої техніки для експлуатації полігонів ТПВ;

заходи з впровадження нових технологій поводження з ТПВ;

паспортизація полігонів ТПВ;

організація та впровадження системи поточного обліку та контролю за обсягом утворення, збирання, сортування, переробки та утилізації ТПВ і їх окремо зібраних компонентів;

впровадження сортувальних комплексів;

будівництво сортувальної лінії для сортування ТПВ та сміттєспалювальних заводів.

Очікувані результати:

підвищення питомої ваги утилізованих відходів та зменшення техногенного навантаження на навколишнє природне середовище;

скорочення скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти;

створення належних умов для виконання завдань за призначенням пожежно-рятувальними підрозділам;

зниження ймовірного ризику виникнення пожеж та загибелі людей на них, зменшення матеріальних втрат від пожеж;

покращення стану пожежної та техногенної безпеки об'єктів з масовим перебуванням людей на території області.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Одеської обласної державної адміністрації.

2.3.13. Забезпечення законності та правопорядку

Умови функціонування:

зростання злочинності через значний пасажиро-вантажний та транзитний потік (зростання потоків нелегальної міграції, кількості спроб прихованого ввезення вогнепальної зброї, боєприпасів та наркотичних речовин);

недостатність фінансової підтримки правоохоронних органів;

необхідність налагодження партнерських відносин між працівниками органів поліції та населенням регіону.

Мета: посилення захисту життя і здоров'я людей, дотримання режиму законності та правопорядку, публічної безпеки та порядку, забезпечення ефективності здійснення заходів щодо профілактики правопорушень, протидії злочинності та усунення причин і умов, що спричинили вчинення протиправних

дій; підвищення готовності органів влади до реалізації завдань із запобігання та припинення можливих терористичних проявів на території області; створення належних умов для ефективної діяльності правоохоронних органів та військових формувань Одеської області.

Основні завдання:

реалізація заходів обласної комплексної програми «Безпечна Одещина» на 2016-2017 роки;

реалізація заходів зі скорочення дитячої безпритульності та бездоглядності; активізація роботи з формування груп швидкого реагування патрульної поліції та покращення їх матеріально-технічного забезпечення;

інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення профілактичної діяльності, форм і методів профілактики правопорушень; запобігання та припинення можливих терористичних проявів на території області, вжиття превентивних заходів, спрямованих на посилення захисту життя і здоров'я людей, публічної безпеки, охорони особливо важливих об'єктів та недопущення проявів тероризму в регіоні;

забезпечення взаємодії регіональної координаційної групи Антитерористичного центру з місцевими органами виконавчої влади та адміністрацією об'єктів ймовірних терористичних спрямувань, всебічне залучення в антитерористичних заходах можливостей підприємств, установ і організацій;

подальше вдосконалення інформаційної взаємодії, міжвідомчої професійної підготовки особового складу, більш якісне матеріально-технічне та організаційне забезпечення сил та засобів регіональних структур, підвищення їх готовності до проведення антитерористичних заходів на території області;

підвищення рівня та створення умов для ефективного виконання антитерористичними підрозділами покладених завдань у бойових ситуаціях; реалізація заходів із запобігання та протидії корупції;

організація та проведення профілактичних рейдів із залучення представників усіх зацікавлених служб, а саме: Служби у справах дітей, Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, представників закладів освіти, з метою виявлення та вилучення дітей з вулиць, які залишилися без догляду батьків, неблагополучних сімей;

інформування зацікавлених служб по кожному факту бродяжництва чи жебракування, з метою виявлення причин та умов, що цьому сприяють та комплексного підходу вирішення відповідних проблем;

залучення громадських організації для можливого вирішення проблем дітей, які займаються бродяжництвом та жебракуванням;

притягнення до відповідальності батьків, які залучають або використовують дітей для заняття жебрацтвом, або не виконують своїх обов'язків по вихованню дітей, що призводить до безконтрольності з боку батьків за діями дітей;

взаємодія з Міжнародною організацією по міграції щодо своєчасного виявлення та повернення до Республіки Молдова та ПМР дітей, які займаються бродяжництвом, жебракуванням або залишилися без догляду дорослих на території України;

проведення через засоби масової інформації профілактично - роз'яснювальної роботи з населенням щодо алгоритму дій при виявленні дитини без догляду та фактів жебракування дитиною, або використання дитини у занятті жебрацтвом.

Очікувані результати:

підвищення ефективності оперативно-розшукових заходів у сфері протидії злочинності та стабілізація криміногенної ситуації в області;
зниження рівня бродяжництва та жебракування дітьми.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Одеської обласної державної адміністрації.

2.4. РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК

2.4.1. Розвиток самодостатніх і спроможних територіальних громад

Пріоритет СТРАТЕГІЇ-2020:	Інституційне зміцнення регіону
Стратегічні цілі:	Посилення інституційної спроможності територіальних громад

Умови функціонування:

необхідність прискорення реалізації реформи місцевого самоврядування, зокрема затвердження перспективного плану формування територій громад Одеської області з охопленням усієї території області;

недотримання критеріїв спроможності при об'єднанні територіальних громад;

небажання громад з потужними місцевими бюджетами об'єднуватися з «бідними» селами;

недостатнє кадрове забезпечення органів управління об'єднаних територіальних громад;

небажання голів місцевих рад втрачати повноваження при об'єднанні громад, їх низька активність та безвідповідальне ставлення до реформи;

недостатня інформованість представників місцевої влади та жителів щодо перспектив реформи місцевого самоврядування та можливостей, які відкриває децентралізація та об'єднання громад;

амбіції громад, які бажають стати адміністративними центрами майбутніх об'єднань;

небажання більшості лідерів громад брати на себе відповідальність за майбутній розвиток територіальних громад та створювати належне життєве середовище для громадян.

Мета: створення ефективної системи територіальної організації влади, здатної забезпечити задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєзабезпечення на відповідній території.

Основні заходи:

реалізація регіонального плану заходів, спрямованих на популяризацію європейських принципів місцевої демократії та підтримку добровільного об'єднання територіальних громад Одеської області на 2017 рік;

надання організаційної підтримки та інформаційно-просвітницького сприяння добровільному об'єднанню територіальних громад та приєднанню до об'єднаних територіальних громад області;

розгляд пропозицій органів місцевого самоврядування щодо формування спроможних територіальних громад в рамках засідань спільної робочої групи з питань децентралізації та доопрацювання перспективного плану формування територій громад Одеської області;

реалізація проектів за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад;

реалізація інвестиційних програм (проектів) за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку;

надання сприяння об'єднаними територіальними громадами з питань реалізації повноважень у медичній сфері;

сприяння підвищенню якості освіти в об'єднаних територіальних громадах шляхом оптимізації мережі малокомплектних шкіл та забезпечення формування опорних шкіл;

залучення громадських та експертних організацій, діяльність яких пов'язана із реформуванням місцевого самоврядування, до організації та проведення інформаційно-просвітницьких заходів з тематики децентралізації та утворення спроможних об'єднаних територіальних громад, а також підготовки та реалізації рішень з питань місцевого самоврядування;

реалізація мікропроектів в рамках спільного Проекту Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», що впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні;

сприяння органам місцевого самоврядування у створенні центрів надання адміністративних послуг.

Очікувані результати:

покращення інформаційно-методичного забезпечення реформи місцевого самоврядування;

збільшення кількості утворених об'єднаних територіальних громад області;

підвищення якості та доступності публічних послуг, що надаються органами місцевого самоврядування;

залучення додаткових коштів, спрямованих на розвиток соціальної інфраструктури та благоустрою територіальних громад;

підвищення доходів місцевих бюджетів за рахунок децентралізації у бюджетній сфері.

Відповідальний за напрям діяльності: Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації.

III. ПРОГНОЗНІ ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2017 РІК

3.1. Основні прогностичні показники економічного та соціального розвитку Одеської області на 2017 рік

Показник	2015 рік факт.	2016 рік факт.	2017 прогноз	2017 р. до 2016 р., %
Індекс промислової продукції, відсотків	96,1	109,2	102,5	x
Обсяг реалізованої промислової продукції у фактичних цінах, млн. грн.	44437,8	45256,5	45500,0	100,5
Індекс сільськогосподарського виробництва, відсотків	93,5	111,4	100,1	x
Валова продукція сільського господарства у всіх категоріях господарств у цінах 2010 року, всього млн. грн.	10342,4	11858,8	11870,7	100,1
у т.ч. рослинництва	8390,9	9967,3	9977,3	100,1
Тваринництва	1951,5	1891,5	1893,4	100,1
Сальдо торговельного балансу, млн. дол. США	1496,4	920,1	921,0	100,1
Обсяг експорту (товарів та послуг) – всього, млн. дол. США	2606,1	2294,6	2301,0	100,2
Обсяг експорту товарів – всього, млн. дол. США	1727,5	1517,8	1521,0	100,2
Обсяг експорту послуг – всього, млн. дол. США	878,6	776,8	780,0	100,4
Обсяг імпорту (товарів та послуг) – всього, млн. дол. США	1109,7	1374,5	1380,0	100,4
Обсяг імпорту товарів – всього, млн. дол. США	980,9	1241,3	1246,0	100,4
Обсяг імпорту послуг – всього, дол. дол. США	128,8	133,2	134,0	100,6
Обсяг прямих іноземних інвестицій – всього, млн. дол. США	1337,4	1331,3	1400,0	105,2
Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах, млн. грн.	8408,7	14987,8	15000,0	100,1
Обсяг виконаних будівельних робіт у фактичних цінах, млн. грн.	4554,5	6653,9	6700,0	100,7
Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування, тис. кв. м	631,8	575,9	580,0	100,7
Оборот роздрібною торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб) – у фактичних цінах, млн. грн.	72438,8	84056,2	85000,0	101,1
Індекс споживчих цін, відсотків	144,6	113,6	113,0	x
Середньомісячна заробітна плата працівників:				
номінальна, гривень	3897	4809,0	6800,0	141,4
номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, відсотків до попереднього року	80,6	107,6	105,4	x
Чисельність населення у віці 15-70 років, зайнятого економічною діяльністю, тис. чол.	1016,2	1000,6	1008,4	100,8
Рівень зайнятості населення у віці 15-70 років у відсотках до населення відповідної вікової групи, відсотків	57,3	56,7	57,1	x
Рівень безробіття, визначений за методологією МОП, відсотків до економічно активного населення у віці від 15 до 70 років, відсотків	6,5	6,8	6,6	x

* фінансові результати діяльності великих та середніх підприємств до оподаткування

3.2. Регіональні програми, фінансування яких планується з обласного бюджету у 2017 році

№ з/п	Назва програми	Відповідальний виконавець програми	Рішення обласної ради
1.	Комплексна програма "Освіта Одещини" на 2015-2018 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації	від 23.12.2014 №1261- VI
2.	Обласна цільова програма «Здоров'я» на 2014-2018 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	від 21.02.2014 № 1016-VI
3.	Обласна комплексна програма "Сім'я і молодь Одещини" на 2016-2017 роки	Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації	від 26.05.2016 № 132-VII
4.	Програма оздоровлення та відпочинку дітей в Одеській області на період 2014-2017 роки	Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації	від 18.09.2013 № 880-VI
5.	Обласна цільова комплексна програма національно - патріотичного виховання дітей - молоді на 2016-2020 роки	Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації	від 17.06.2016 №219-VII
6.	Обласна цільова програма соціальної підтримки населення на 2016-2017 роки "Захист і Турбота"	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	від 21.12.2015 № 35-VII
7.	Обласна комплексна програма "Культура Одещини 2017-2019 роки"	Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації	від 23.12.2016 №283-VII
8.	Регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року»	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації	від 10.09.2010 № 1170-V
9.	Обласна програма розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2014-2017 роки	Управління молодіжної політики та спорту облдержадміністрації	від 21.02.2014 № 1017-VI
10.	Регіональна програма підтримки розвитку книговидання та засобів масової інформації в Одеській області на 2017-2019 роки	Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації	від 23.12.2016 № 284-VII
11.	Програма розвитку туризму та курортів в Одеській області на 2017-2020 роки	Управління туризму, рекреації та курортів облдержадміністрації	від 23.12.2016 № 285-VII

№ з/п	Назва програми	Відповідальний виконавець програми	Рішення обласної ради
12.	Регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2017-2020 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, КП «Одеський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі»	від 23.12.2016 № 282-VII
14.	Обласна програма надання фінансової підтримки комунальним підприємствам (установам, організаціям) спільної власності територіальних громад Одеської області, які забезпечують діяльність обласної ради та обласної державної адміністрації на 2017-2019 роки	Апарат обласної ради	від 23.12.2016 № 281-VII
15.	Регіональна програма розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2014-2018 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	від 21.02.2014 № 1020-VI
16.	Регіональна програма розвитку земельних відносин та охорони земель на 2016-2018 роки	Головне управління Держгеокадастру в Одеській області	від 21.12.2015 №39-VII
17.	Комплексна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	від 21.02.2014 № 1021-VI
18.	Регіональна програма енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації	від 21.12.2015 №33-VII
19.	Регіональна програма цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Одеської області на 2014-2017 роки	Департамент з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації	від 24.12.2013 № 969-VI
20.	Обласна цільова соціальна програма протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2016-2018 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	від 21.12.2015 №34-VII
21.	Регіональна програма інформатизації Одеської області на 2014-2017 роки «Електронна Одещина («е-Одещина», «e-Odessa Region»	КП «Обласний інформаційно-аналітичний центр»	від 24.12.2013 №968-VI

№ з/п	Назва програми	Відповідальний виконавець програми	Рішення обласної ради
22.	Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 роки	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	від 28.10.2016 № 270-VI
23.	Регіональна програма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб та молоді з їх числа на 2016-2018 роки	Служба у справах дітей облдержадміністрації	від 17.06.2016 №187-VII
24.	Регіональна програма будівництва, облаштування, реконструкції та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський державний кордон у межах Одеської області на період до 2020 року	Південне регіональне управління державної прикордонної служби України	від 17.06.2016 №190-VII
25.	Регіональна комплексна програма з утворення (оновлення) містобудівної документації територій та містобудівного кадастру Одеської області на 2012-2018 роки	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації	від 26.10.2012 №679-VI
26	Регіональна програма «Ліси Одещини на 2016-2020 роки»	Одеське обласне управління лісового та мисливського господарства спільно з Департаментом екології та природних ресурсів ОДА	від 20.10.2016 № 228-VII
27	Регіональна програма стимулювання до впровадження енергоефективних технологій об'єднань співвласників багатоквартирних будтнків (ОСББ, ЖБК) Одеської області на 2017-2018 роки	ПК з питань житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження	від 23.12.2016 № 277-VII
28	Регіональна програма підвищення попиту населення до впровадження заходів енергозбереження в Одеській області на 2017-2018 роки	ПК з питань житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження	від 23.12.2016 № 278-VII
29.	Обласна комплексна програма «Безпечна Одещина» на 2017-2018 роки	Департамент фінансів облдержадміністрації	від 21.03.2017 №341-VII